

Ljudska

PRAVICA

«LJUDSKA PRAVICA»
USTANOVLJENA 4. OKTOBRA
1934 — MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK — OD OSVOBODITVE
DO 1. JULJA 1951 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
— OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z «BORBO»

Zahvala
predsednika Schürta

Beograd, 10. maja (Tanjug). — Predsednik republike je prejel brzojavko novega predsednika republike Avstrije dr. Adolfa Schürta, ki se mu zahvaljuje za čestitko ob izvolitvi za predsednika.

Dr. Jože Brilej
v Beogradu

Beograd, 10. maja (Tanjug). — Naš stalni delegat v OZN dr. Jože Brilej je prispeel v Beograd, kjer se bo mudil nekaj časa.

V četrtek je predsednik republike sprejel delegacijo Zveze borcev za svobodo in demokracijo Poljske, ki jo vodi njen podpredsednik Kazimierz Banach in je že nekaj dni gost naše Zveze borcev

Naša spomenica

v ožjem odboru razorožitvene komisije OZN

London, 10. maja (Tanjug). — Spomenico jugoslovanske vlade, v kateri je v vrsti konkretnih predlogov priporočila, naj bi skušali doseči začetne in delne sporazume o razorožitvi, so včeraj obravnavali na seji ožjega odbora razorožitvene komisije OZN. Britanski delegat Noble se je v razpravi zahvalil Jugoslaviji za predloge. Poudaril je, da se strinja s temeljno idejo jugoslovanske spomenice in pobudo, naj bi skušali doseči vsaj začetne in delne sporazume na osnovi dosedanjih pozitivnih rezultatov pogajanj o razorožitvi. Priporočil je, da je Velika Britanija za širok sporazum, če pa tega ni moč doseči, je angleška vlada pripravljena na vsa pogajanja za delni sporazum. Pozdravil je tudi jugoslovanski predlog, naj bi začeli obravnavati vprašanje razorožitve na način, ki bi hkrati zajel običajno in atomsko področje ter potrebne kontrolne ukrepe.

V razpravi o jugoslovanski spomenici so sodelovali tudi francoski, kanadski in ameriški delegati.

Sovjetski delegat Zorin pa je na sinočnji seji odgovoril na ne-

Hammarškjöld v Izraelu

Jeruzalem, 10. maja. (AFP-AP). Generalni tajnik OZN Dag Hammarškjöld se od včeraj mudi v Izraelu. Tu se je sestal najprej s predsednikom vlade Davidom Ben Gurionom, potem pa še z zunanjim ministrom Goldom Meir. Izraelski politični krogi izražajo prepričanje, da so Ben Gurion in drugi izraelski državni uradniki od generalnega tajnika OZN, naj vpliva na egiptsko vlado, da bi prenehala vojno stanje z Izraelom in bi ustavila sleherni početje egiptskih »komandosov smrti«.

Izraelski vojaški strokovnjaki poudarjajo, da se je Saudska Arabija pritožila OZN zaradi izraelske kršitve teritorialnih vod bržkone zato, da bi prikrija morebitno akcijo proti izraelskemu pristanišču Ejlatu.

Prevrat v Kolumbiji

Bogota, 10. maja. (AFP). Kakor je objavil kolumbijski radio, so tu ustanovili vojaško jnto, v kateri so generali Gabriel Paris, Deogracias Fonseca in Duarte Blum. Predsednik kolumbijske republike general Rojas Pinilla je odstopil in z družino zapustil deželo. Prebivalstvo je vest o njegovem odstopu sprejelo z velikim zadoščenjem.

SESTANEK Z NOVINARJI V DRŽAVNEM ZUNANJEM SEKRETARIATU

Atomska oborožitev

atlantskih sil na Evropskem kontinentu

bi zavrla ves uspeh razorožitvenih pogajanj

Predsednik Tito bo obiskal Libanon — Gospodarski stiki z ZSSR — Odnosi z Albanijo — Grčija in Eisenhowerjevi načrti

Beograd, 10. maja (Tanjug). — Na današnjem sestanku z novinarji je predstavnik državnega sekretariata za zunanje zadeve

Branko Drašković odgovoril na več vprašanj domačih in tujih novinarjev.

V zvezi z izmenjavo pism med sovjetsko in zahodnonemško vlado, zlasti pa v zvezi s sovjetsko noto Zahodni Nemčiji v zadevi njene oborožitve z atomskim orožjem je Branko Drašković izjavil:

«Očitno je, da so med Sovjetsko zvezo in Zahodno Nemčijo možnosti sporazuma v vrsti vprašanj, kar lahko samo koristi obema deželama in okrepi mednarodno miru. Kar pa zadeva atomsko oborožitev Zah. Nemčije, ni dvoma, kakor smo že poudarili, da bi ta kakor tudi ustrezna oborožitev drugih dežel (pripadnic blokov) zelo škodovala prizadevanjem za popuščanje mednarodne napetosti. Takšna možnost je — lasti škodljiva zdej, ko se v Londonu nadaljujejo razgovori o razorožitvi, ki so že rodili nekaj upanja v uspeh.» Nadalje je tudi izjavil, da naša vlada brez pridržka podpira nedavni poziv Alberta Schweizerja, naj bi opustili poskuse z atomskim orožjem.

Na vprašanje, kako se zdej razvijajo sovjetsko-jugoslovanski gospodarski stiki, je Drašković dejal, da ni nobenih novih momentov, da je letošnja menjava blaga po dogovorjenem obsegu približno enaka lanskemu in da se ugodno razvija.

«Kar zadeva investicijski sporazum za zgraditev tovarne umetnih gnojil in sporazum o zgraditvi tovarn aluminija v Jugoslaviji, pa je že od prej znano, da nismo dosegli sporazuma o odgoditvi rokov, ki jih je predlagala Sovjetska zveza.»

Nadalje je Drašković rekel, da je generalni sekretar libanonskega ministristva za obrambo Munir Takiedin, ki se je nedavno mudil v Jugoslaviji, »ponovil že prej v načelu sprejeto vabilo predsednika Titu, naj obišče Libanon v času, ko bo potoval na obisk v dežele na Bližnjem vzhodu«. Drašković

je tudi izjavil, da je bil dosežen načelni sporazum o obisku češko-slovaške vladne delegacije v Jugoslaviji in da je treba zdej samo še določiti datum tega obiska.

Na vprašanje, ali je res, da bo prvi sekretar ZDPP Wladislaw Gomulka preživel svoje letošnje počitnice v Jugoslaviji, je Drašković odgovoril: «Meni osebno to ni znano. Wladislaw Gomulka pa bi bil v naši deželi zmerom dobrodošel gost.»

Na vprašanje, kako komentira sklep Grčije, da se pridruži Eisenhowerjevemu načrtu za Bližnji vzhod sprčo dejstva, da je Jugoslavija članica Balkanske zveze, kakor je tudi Grčija, je odgovoril: «Presoja oportuniteti priključitve Grčije k Eisenhowerjevemu načrtu za Bližnji vzhod je stvar grške vlade in seveda ni v zvezi z Balkansko zvezo. Jugoslovansko stališče o tem načrtu je znano.»

V zvezi z najnovejšimi izjavami albanskih voditeljev o stikih med Jugoslavijo in Albanijo je Drašković rekel: «Kakor sledi iz vrste izjav, ki smo jih dali ob raznih priložnostih, na jugoslovanski strani tudi doslej ni bilo nobenih ovir za razvijanje prijateljskih stikov in sodelovanja z Albanijo.»

V četrtek, ob dvanajsti obletnici osvoboditve Ljubljane, so v Gramozni jami v Ljubljani odkrili spomenik talcem, ki so na le-tem mestu padli pod okupatorjevimi streli. Že zdaleč vidimo spomenik, ves bel in bleščeč v soncu, kako kot ogromen klicaj kipi proti nebu in obtožuje. Preurejena jama je tako naposled dobila tisto podo, ki ji pritiče kot zrodovinskemu spomeniku.

Kmalu po deseti uri so se napolnile poti, ki vodijo proti jami. Prišli so predstavniki družbenih in političnih organizacij, člani delovnih kolektivov, mladina, vojak in svoji padli. Zbrani množici je po Chopinovi žalni koračnici spregovoril sekretar okrajnega komiteja ZKS Janez Vipotnik, ki se je spomnil težkih, a vendar slavnih dni uporne Ljubljane in tistih, ki so v jami izkravali (spominski govor objavljamo na 4. strani). Ko je invalidski pevski zbor zapel še dve žalostinki, se je pričel mimohod mimo Kalinovega spomenika »Talec«, ki so ga zasuli v venci in kot kri rdečim evetjem. Ves čas mimohoda jevojaška godba igrala žalostinke, člani mestnega gledališča pa so recitirali partizanske pesmi. Se do večera so Ljubljanci prihajali po stezi, posuti s peskom in obrobjeni z belim marmorom in se oddolžili spominu mrtvih junakov.

SEJA ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA

Sprejeti so elaborati in načrti resolucij
O PERSPEKTIVAH RAZVOJA
INDUSTRIJE IN GRADBENIŠTVA

Tri sto milijonov dinarjev dotacij družbenim organizacijam za čim udobnejše preživljanje dopustov delavcev in uslužbencev

Zvezni izvršni svet je imel v četrtek pod predsedstvom svojega podpredsednika Svetozarja Vukmanovića sejo, na kateri je obravnaval elaborata v industriji in gradbeništvu ter perspektivah njunega razvoja. Po vsestranski razpravi je sprejel predlagane smernice za razvoj industrije in gradbeništvu v naslednjem obdobju, kakor tudi osnutka resolucij o njunem perspektivnem razvoju. Oba elaborata z osnutki resolucij bo poslal Zvezni ljudski skupščini, ki bo o tem razpravljala na enem prihodnjih zasedanj. Potem je ZIS sprejel poročilo Jugoslovanske investicijske banke o odobravanju druge skupine posojil za rekonstrukcije.

Zvezni izvršni svet je sprejel sklep o kreditih za nove izdelke.

Kulturno sodelovanje
z Romunijo

Bukarešta, 10. maja. V zunanjem ministristvu so ratificirali sporazum o kulturnem sodelovanju z Jugoslavijo, ki so ga bili podpisali lani 27. oktobra na Brionih. Hkrati so ratificirali tudi konvencijo o zaščiti pred nalezljivimi boleznimi v obmejnih krajih obeh dežel.

ki jih bodo Narodna in druge banke dajale gospodarskim organizacijam za proučevanje, pripravljanje in izpopolnjevanje ali za izdelavo prototipov novih izdelkov ali za uveljavljanje novega tehnološkega postopka za sedanje izdelke. Ti stroški so šli doslej v breme redne proizvodnje brez posebnih kreditov.

Drugi pomembni sklep, ki ga je sprejel ZIS na četrtekovi seji, se nanaša na sredstva za samostojno razpolaganje gospodarskih organizacij. Po tem sklepu gredo

sredstva za samostojno razpolaganje pred njihovo uporabo obvezno v skladu s samostojno razpolaganje. Gospodarska organizacija lahko trošenje teh sredstev odredi samo znotraj tega sklada.

Gospodarska organizacija plačuje sredstva za samostojno razpolaganje v sklad samo na podlagi zaključnega računa. Med letom zbrana sredstva se lahko uporabijo samo kot obratna sredstva. Samo v letošnjem letu se lahko uporabijo za sodelovanje gospodarskih organizacij — investitorjev pri stroških investicij, ki se financirajo iz splošnega investicijskega sklada. Gospodarska organizacija lahko sredstva sklada za samostojno razpolaganje uporablja tudi za gospodarske investicije v skupnosti z drugimi gospodarskimi in drugimi organizacijami.

Odlok predvideva, da gre tudi del dobička oziroma dohodka, ki

(Nadaljevanje na 2. str.)

Tuja diplomata
pri predsedniku republike

Beograd, 10. maja (Tanjug). — Predsednik republike Tito je danes dopoldne v Belem dvoru sprejel novega britanskega veleposlanika Johna Walterja Nicholisa, ki mu je izročil svoja pooblastilna pisma. Navzoči so bili tudi državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, generalni sekretar predsednika republike Jože Vilfan in šef protokola Sloven Smolaka.

Pozneje je predsednik republike sprejel dosedanjega japonskega veleposlanika v Beogradu Sadana Hiroša, ki odhaja na novo službeno mesto. Predsednik Tito mu je izročil Red jugoslovanske zastave I. stopnje za zasluge v razvijanju in utrjevanju mikoljubnega sodelovanja in prijateljskih stikov med Jugoslavijo in Japonsko.

VREMENSKA NAPoved

za soboto, 11. maja
Zjutraj pretežno jasno, pozneje povečana oblačnost. Temperatura ponoči med 0 in 5, v Primorju okoli 8, podnevi do 20°C.

ATOMSKA RAZPRAVA V BONNSKEM ZVEZNEM ZBORU

Strauss se noče odreči
jedrski oborožitvi Zahodne Nemčije

Bonn, 10. maja (Tanjug). Tu se je davi v prepolni dvorani začela dolgo pričakovana »velika atomska debata« Zveznega zbora. Socialnodemokratski vojaški strokovnjak Fritz Erler je obrazložil predlog resolucije, ki poziva veslesle, naj opustijo poskuse z jedrskimi bombami, od vlade pa, da opusti oborožitev vojske z atomskim orožjem in da ne dovoli drugim državam, da bi pošiljale svoje atomsko orožje v Zahodno Nemčijo.

Obtožil je Adenauerja, da je »ali namenoma presleplil javnost ali pa izpričal, da niti malo ne pozna vojaških zadev«, ko je nedavno dejal, da pomeni atomsko taktično orožje le dodatno obliko razvoja artiljerije. Omenil je kanclerjevo tezo o »ravnotežu strahu« in ugotovil, da »bo takšno ravnotežje obveljalo ne glede na to, ali bo Nemčija imela atomsko orožje ali ne«. Kancler, ki se je

čutil osebno prizadetega, je na Erlerove napade zanikal, da bi bila vlada terjala atomsko orožje od ZDA. »Govorili smo samo o tem, ali naj bi tudi mi imeli takšno orožje, če ga bodo dobile ostale dežele v Atlantski zvezi.«

Obrambni minister Strauss je v odgovor na socialnodemokratsko interpelacijo v glavnem ponovil argumente, s katerimi bonnska vlada brani svojo oboroževalno politiko. Obdolžil je SZ, da je kriva vsega poveljnega doganja na svetu. Zavrnil je sleherni možnost samostojne zahodnonemške varnostne politike. Vlada le znova izraža pripravljenost, da ukrene vse, da bi prišlo do širokega sporazuma ni moč doseči, če ne dajo ameriškim vojaškim silam možnosti, da razmestijo svoje atomsko orožje na tujem ozemlju. Strauss se ni dotaknil namere bonnske vlade, da bi zavrnila

atomsko orožje, če bi ga ji ponudili.

Podpredsednik parlamenta Schmidt je nastopil proti atomskemu oboroževanju in spretno kritiziral Krščansko-socialno unijo in obrambnega ministra, ker sta v zvezi s protestom göttingenskih znanstvenikov proti atomskemu orožju neposredno namigovala na to, da so znanstveniki pod vplivom vzhodne propagande. Vtem, ko vztraja na atomski oborožitvi vojske, vlada dejansko otežuje nemško združitve in kolektivno varnost.

Ob zaključku debate je Zvezni zbor sprejel resolucijo, ki v splošnih potezah predlaga, naj bi zahodne sile opustile poskuse z atomskimi bombami, če bodo te poskuse opustili tudi v Sovjetski zvezi. Zahteva socialnih demokratov, naj se vlada odpove atomski oborožitvi zvezne vojske, je bila odklonjena.

PLENUM CK LJUDSKE MLADINE JUGOSLAVIJE

Neposredne naloge mladinskih organizacij

so povezane z najvažnejšimi političnimi dogodki v državi

Na včerajšnjem plenarnem zasedanju CK Ljudske mladine Jugoslavije v Beogradu je član predsedstva Luka Banović poročal o aktualnih nalogah Ljudske mladine. V poročilu in o razvoju so poudarili, da so neposredne naloge mladinskih organizacij povezane z najvažnejšimi političnimi dogodki v državi; perspektivnim planom razvoja kmetijstva in zadrugništva, kongresom delavskih svetov, sprejemom mladine v ZK in pripravami za VII. kongres ZKJ.

Na plenumu so opozorili na potrebo po stalnem in sistematičnem političnem delu z mladino v zvezi s perspektivnim razvojem kmetijstva in zadrugništva, da bi ji pojasnili vse ukrepe, ki se tičejo pospeševanja kmetijstva in razvoja socialističnih odnosov na vasi. Nujno potrebno je, čim bolj neposredno pritegniti mladino v boj za povečanje kmetijske proizvodnje in za sodobne metode obdelovanja zemlje, in sicer predvsem na lastnih posestvih in zadrugah.

Obisk iz Bolgarije

Ljubljana, 10. maja. Od včerajšnjim do danes je bila v Sloveniji v gosteh bolgarska mladinska delegacija Dimitrovske organizacije. Včeraj so obiskali tovarno »Iskro« v Kranju, kjer so jim razkazali tovarno. Med in po ogledu so se bolgarski gostje živahno zanimali za izkušnje v delavskem upravljanju in vlogi ter delu mladinske organizacije v tovarni. Popoldne so bolgarski gostje obiskali taborniški rod »Dobre volje« v Šiški, danes pa so obiskali aktiv mladih zadrugnikov v Smartnem ob Paki. Danes popoldne so se nato vrnili preko Zaleca in Zidanega mosta proti Beogradu.

MARIO ALICATA O ANTONIU GRAMSCIJU

Temelji in pot delavskega gibanja v Italiji

Direktor rimskega Instituta KPI »Antonio Gramsci« Mario Alicata, ki je član direktije italijanske Partije in poslanec, je že nekaj dni gost našega Instituta za proučevanje delavskega gibanja. V Beogradu, potem v Zagrebu in včeraj v Ljubljani je predaval o pokojnem ustanovitelju italijanske Partije in marksističnem mislecu, ki je pred 25 leti skupno s Palmirom Togliattijem utemeljil in usmeril delavsko gibanje v Italiji.

Predavatelj je iz okvira Gramscijeve trnove poti prvoborca in njegove bogate družbenoslovne literarne zapuščine izluščil teoretične osnove, na katere je Gramsci v pogojih družbenega razvoja v Italiji, razmerja delavskega razreda do kmetkega ter do intelektualcev in drobne buržoazije oprl svoje teze o izgradnji delavskih notranjih komisij po tovarnah in tovarniške svete v boju za osvoboditev produktivskih sil, o široki zvezi razrednih družbenih sil pod vodstvom proletariata in o razredni partiji. Hkrati je obeležil Gramscijevo nakazovanja posebne smeri boja za oblast in tudi že pogojev za izgradnjo socializma v Italiji. Ti so se izkazali za skladne tudi z zaključki 20. kongresa KPSZ. Boj za uveljavljanje republikanske ustave, ki perspektivno omogoča demokratizacijo družbenega reda v deželi, in široko konkretno sodelovanje KPI in socialistov dokazuje tudi v odsevu zaključkov nedavnega 8. kongresa KPI sodobni prehod od Gramscijevih tez na pot konkretne politične borbe, ki je, kakor je predavatelj zaključil, v italijanskih pogojih edina pot do končnih ciljev delavskega gibanja v Italiji.

Predavanje, ki mu je z zanimanjem sledila polna dvorana

prek sekcij, aktivov, klubov mladih zadrugnikov itd. Potrebno bo tudi podrobneje proučiti vprašanje šolanja kmetijskih proizvajalcev.

Naloga ljudske mladine je zdaj, pravočasno pripraviti mladino na razne šole in tečaje, na katerih naj bi se deset tisoč mladincev, usposobil za traktoriste, revizorje, knjigovodje itd. Pomembno mesto v dejavnosti mladine morajo imeti tudi prostovoljne delovne akcije pri gradnji cest, plantaž, manjših melioracijskih delih itd. V zvezi z bližnjim kongresom delavskih svetov je plenum ugotovil, da je treba povečati dejavnost organizacije delavske mladine. Pri tem ne smemo prezreti, da za razvijanje pobud mladih delavcev še ni bilo dovolj storjenega.

Kar se tiče delavske mladine, je tu še več odprtih vprašanj, ki jih bo treba urediti: razvoj strokovnega šolstva in pripravljanje kadrov, učni načrti v strokovnih šolah, gmojni pogoji učencev v gospodarstvu, pojavi izkoriščanja učencev v gospodarstvu in kratenja njihovih pravic, delo domov in internatov za učence v gospodarstvu itd.

V zvezi s pripravami za VII. kongres ZKJ in sprejemom mladi-

ne v ZK so na plenumu ugotovili, da se je povečal sprejem mladine v ZK, razna vodstva in organe oblasti ter družbenega upravljanja, da pa so tu še pomanjkljivosti. Skoraj povsem zapostavljene so industrijske šole in šole učencev v gospodarstvu. V njih v glavnem nimajo osnovnih organizacij ZKJ. Razen tega je kriterij za sprejem mladine še neenakomeren in v večini primerov prestop.

DNEVNIK

V TAM SO VČERAJ ZVEDELI VESELO NOVIČO, da je Zvezni izvršni svet na svoji četrtkovni seji odobril licenco za proizvodnjo vozil znamke »Deutz«. Hkrati z licenco so odobrili kolektivno TAM tudi denarna sredstva za nakup posameznih sestavnih delov vozil znamke »Deutz« v Zahodni Nemčiji.

V CELJSKEM OKRAJU VO-LIJO DELEGATE za kongres delavskih svetov. V četrtak sta bili v Celju dve konferenci: predstavnikov delovnih kolektivov, in sicer tekstilne in usnarske industrije ter prometa, železnice in pošte, kjer so volili prve delegate za kongres delavskih svetov. Na včerajšnji konferenci Okrajnega sindikalnega sveta v Celju so predstavniki delovnih kolektivov kovinske industrije in elektrogospodarstva celjskega okraja izvolili tri delegate za kongres delavskih svetov. Svojege delegate so včeraj izvolili tudi predstavniki zadrugnih organizacij okraja.

VČERAJ JE ODPOTOVALA IZ BEOGRADA delegacija Zveze borcev za svobodo in demokracijo Poljske, ki se je mudila v Jugoslaviji štirinajst dni kot gost Zveze borcev. Poljski gostje so imeli razgovore s člani centralnega odbora ZB Jugoslavije in so obiskali nekatere organizacije ZB in zveze vojaških vojnih invalidov.

DELEGACIJA POLJSKIH PRAVNIKOV je včeraj prispevala na obisk v Jugoslavijo. Vodi jo prvi predsednik Vrhovnega sodišča prof. Jan Waszilkowski. Pri nas se bodo mudili devet dni in bodo imeli razgovore z jugoslovanskimi pravniki.

OBČNI ZBOR Novinarskega društva Slovenije

bo jutri dopoldne v dvorani
Kluba poslancev SZDL v
Ljubljani. Začel se bo ob pol-
deveti uri.

S SEJE ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA

(Nadaljevanje s 1. strani)

je po posebnih predpisih prepričan gospodarskim organizacijam, v sklad z samostojno razpolaganje. Za trošenje teh sredstev veljajo isti predpisi, kakor za sredstva sklada za samostojno razpolaganje, razen če namembnost njihovega trošenja ni določena s posebnimi predpisi. Če gospodarska organizacija nima

dovolj sredstev v rezervnem skladu za izplačila obveznosti, ki gredo v breme tega sklada, bo prenesla v rezervni sklad neporabljena sredstva iz sklada za samostojno razpolaganje, razen tistih sredstev za samostojno razpolaganje, ki so vložena v sklad obratnih sredstev in v osnovna sredstva.

DOTACIJE ZA POČITNICE

Na današnji seji je ZIS sprejel tudi odlok o dodelitvi dotacij za zboljšanje pogojev za počitnice delavcev in uslužbencev. Dotacije v skupnem znesku 600 milijonov (300 milijonov iz zvezne rezerve, 300 milijonov pa iz sredstev republik in ljudskih odborov), ki so jih dobile lani družbene organizacije v ta namen, so rodile pričakovane sadove. S tem denarjem so lahko družbene organizacije zagotovile že kakih 25.000 postelj. Zato je ZIS sklenil dati tudi letos družbenim organizacijam 300 milijonov dotacij iz sredstev zvezne proračunske rezerve. Ta denar pa se lahko porabi samo s pogojem, da dobe omenjene organizacije po prej v iste namene iz sredstev ljudske republike in ljudske odbora brez obvezne povrnitve enak znesek, ki ga dobe po tem odloku iz zveznih sredstev. Ljudska republika mora zagotoviti najmanj 60 % tega zneska.

ZIS je potem sprejel uredbo o deviznem poslovanju ter sprejeli in dopolnil sklep o vi-

Delovanje ekonomskih zakonov je treba čim bolj sprostiti

Na Bledu bo danes zaključeno delo občnega zbora Trgovinske zbornice za Slovenijo

Bled, 10. maja. — Delegati trgovine in industrije iz vse Slovenije so se včeraj popoldne zbrali v dvorani Kazina na 5. rednem občnem zboru trgovinske zbornice za Slovenijo. Predsednica Zbornice Mara Dermastia je v daljših izjavah dopolnila obsežno tiskano letno poročilo zbornice.

Po prikazu dosedanjih uspehov na področju stabilizacije trga in zunanje trgovine ter prehodnih težav, ki jih je industriji povzročila omejitev investicij, je ugotovila, da se čedalje bolj občuti nerazvitost trgovske mreže in premajhno število prodajnih mest za potrebo, tako da odpade na enega prodajalca v Sloveniji zdaj za polovico večji promet kakor drugod v državi. Nasprotno pa je veletrgovinska mreža še iz časov distribucije zelo razširjena in se je v novih tržnih pogojih tako zaostriro tekmovanje, da že preseda meje dobrih običajev. V delu je zdaj perspektivni plan za organizacijo trgovske mreže, glede katere se zdaj izvršuje popis.

Zadruga so izboljšale svojo organizacijo odkupa in je neurejena le še pri odkupu vina in živine, ki zahteva določeno opremo in strokovnost. Motnje pa nastajajo tam, kjer zadruga organizacije izrabljajo svoj položaj in

dosegajo nezaslužene razlike v cenah. Neprimerno izvedeni koeficienti, ki ne upoštevajo notranjih tržnih razmer, so povzročili močne sunkne na nekaterih tržiščih. Z odpravo uredbe o dogovorjenih cenah kmetijskih pridelkov in

Sejem prometnih sredstev na Gospodarskem razstavišču

Dne 25. maja bodo na Gospodarskem razstavišču odprli sejem prometnih sredstev. Doslej se je prijavilo zanj blizu 80 domačih in tujih razstavljavcev. Razstavljali bodo prometna sredstva, signalnoprometne in druge pomožne naprave za cestni, rečni in zračni promet. Iz tujih držav se bodo udeležili razstave zastopniki 20 tvevk iz Nemčije, 11 iz Italije, po 2 iz ZDA in Avstralije in po 1 iz Anglije, Francije in Švice.

IZ NARODNE BANKE

Kreditni za izdelovanje novih izdelkov

Z njimi bomo zapolnili praznino v sistemu kreditiranja

Beograd, 10. maja (Tanjug). — V Narodni banki so v glavnem končali tehnične priprave v zvezi z odobritvijo nove orste srednjeročnih kreditov, ki jih bodo dobivale gospodarske organizacije za izdelovanje novih izdelkov kakor tudi za proučevanje in izpolnjevanje tehnološkega postopka o tekoči proizvodnji. Sklep o tem kreditiranju so sprejeli na včerajšnji seji Zveznega izvršnega sveta.

Pričakovati je, da se bodo proizvajalci zelo zanimali za ta kredit, ker je rok odplačila do pet let in je obrestna mera — 2 % — zelo ugodna. Razen tega bodo pri sklepanju pogodb o kreditu upoštevali, da bo odplačevanje v skladu z realizacijo proizvodnje.

Kreditni za izdelovanje novih izdelkov bodo zapolnili praznino v našem sistemu kreditiranja. Ti krediti so zlasti potrebni v sedanjem obdobju intenzivne usmeritve gospodarskih organizacij k večji storilnosti in sodobnejši proizvodnji. Industrija je imela doslej omejena finančna sredstva za izpolnitev tehnološkega procesa proizvodnje in za izdelovanje novih predmetov. Ti izdatki so šli navadno v breme redne proizvodnje, kar proizvajalcev ni spodbujalo, da bi odločneje menjavali svoj proizvodni program in revolucionirali proizvodni postopek. Zdaj jim bo omogočeno, da bodo gospodarskeje uporabljali tudi lastna sredstva v ta namen.

Industrijski proizvajalci bodo lahko začeli intenzivneje proizvajati nove sodobnejše in cenejše izdelke ter bodo lahko bolj ugledili potrebam trga. Krediti bodo prispevali k izdelovanju novih tipov strojev in motorjev, zlasti v avtomobilski industriji, industriji traktorjev, kmetijskih strojev in naprav itd. Tako bo omogočena

hitrejša specializacija in kooperacija v domači industriji, prav tako pa tudi kooperacija s tujimi proizvajalci na enakopravni podlagi. To kreditiranje bo pripomoglo k bogatejši izbiri predmetov za široko potrošnjo. Največje so potrebe po novih izdelkih in potemtakem tudi po takšnih kreditih v kovine predelujoči in elektrostrojni industriji, katerih proizvode je treba neprestano izpopolnjevati in izdelovati nove v skladu s potrebami potrošnika in razvojem življenjskega standarda.

»TV« prihaja

Ljubljana, 10. maja. Pojutrišnjem, v nedeljo, 12. maja, bomo lahko gledali prvo slovensko javno televizijsko oddajo: Televizija Ljubljana sicer še nima svojih studijskih naprav, poskusno oddajo »TV prihaja« pa bomo vzile temu videli — s posredovanjem »linkov« na Sljemenu jo bo prenašal oddajnik na Kravcu. Oddaja bo moč sprejemati na vsem področju, ki ga dosežejo signali s Kravca. Ljubljanska oddaja bo sestavni del programa Radia TV Zagreb, ki začneja z oddajami ob 19.30 na desetem kanalu. Prve televizijske oddaje pomenijo vsekakor lepo darilo, ki so nam ga pripravili ob 31. obletnici jugoslovanskega radia, katerega bo v sredo, 15. maja.

rajoniziranju odkupnega področja je v glavnem prodrla stališče Zbornice. Kaže pa se potreba po reviziji uredbe o posebnih pogojih odkupa kmetijskih pridelkov.

Sploh je treba v sedanjih fazi razvoja težiti k temu, da se trg čim bolj sprosti administrativnih spon, tako da bodo cene oblikovale zakon trga z mehanizmom ponudbe in povpraševanja, vlogo regulatorja pa naj opravi ekonomski instrumenti, koeficienti, carine itd. Delovni kolektivi proizvodnih podjetij naj ne iščejo rešitev pri premagovanju težav v administrativnih intervencijah, ampak v pravilnem usmerjanju proizvodnje po zahtevah trga. Normalno delovanje ekonomskih zakonov prav tako zaustavljajo razni javni ali tajni dogovori med podjetji o cenah, o delitvi trga in podobno. Tudi v zunanji trgovini je potrebna čimvečja sprostitev organizacijskih oblik.

Danes dopoldne se je delo občnega zbora nadaljevalo v 15 strokovnih komisijah, v katerih so sodelovali vsi delegati, popoldne pa v štirih splošnih komisijah. Te komisije so pripravile sklepe, ki bodo jutri predloženi plenumu, ko se bo znova sestel. Posebno zanimanje je vladalo med delegati za delo komisij, ki so obravnavale organizacijo trga, trgovine s kmetijskimi pridelki ter problematiko tekstilne in kovinske stroke.

V četrtak je bil pred začetkom občnega zbora Zbornice še poseben občni zbor lani ustanovljene centra za embalažo kot posebne organizacijske enote Zbornice z lastnim članstvom.

F. S.

JUGOSLOVANSKA LOTERIJA POROČILO O ZREBANJU SREČK 118. KOLA

ki je bilo 10. maja 1957
v Novem Sadu

Srečka ki se končujejo s spodaj ozna- čenimi številskimi	Številski dobitek dinarjev
51310	60.000,-
38480	60.000,-
170870	100.000,-
161370	100.000,-
5761	10.000,-
190391	100.000,-
584411	100.000,-
090601	100.000,-
573511	100.000,-
209181	100.000,-
179891	600.000,-
073111	800.000,-
7402	10.000,-
5082	20.000,-
88802	40.000,-
92072	80.000,-
43352	80.000,-
483792	100.000,-
578802	100.000,-
73	1.400,-
6173	21.400,-
17163	40.000,-
527673	201.400,-
794	2.000,-
974	8.000,-
41894	40.000,-
02544	40.000,-
80604	40.000,-
45004	40.000,-
37754	60.000,-
426484	100.000,-
200384	100.000,-
064234	400.000,-
795	2000,-
315	2.000,-
185	2.000,-
7245	10.000,-
50565	40.000,-
97085	40.000,-
37825	80.000,-
77205	80.000,-
28035	80.000,-
547115	100.000,-
034135	100.000,-
136005	100.000,-
46	800,-
116	6000,-
17916	60.000,-
50086	60.000,-
507826	100.000,-
400576	1.000.000,-
7	200,-
197	2.200,-
337	4.200,-
6097	10.200,-
230677	100.200,-
08	400,-
18	600,-
90498	40.000,-
502068	100.000,-
9	200,-
499	4.200,-
8869	10.200,-
9269	20.200,-
96419	40.200,-
058469	100.200,-

Skupno je bilo izžrebanih 156.018 dobikov in 5 premij v skupni vrednosti 80.400.000 din. Nekaj večjih dobikov v Sloveniji: 100.000 din na št. 161370 v Novem mestu, 80.000 din na št. 392072 v Skofji Loki in št. 237825 v Kidričevem, 60.000 din na št. 517916 in 237754 v Ljubljani, na št. 238480 v Zagorju itd.

Razpis

za tečaj politične šole pri CK ZKS

(od 2. septembra 1957 do 30. januarja 1958)

Tečaj Politične šole je namenjen predvsem delavcem in delavkam v industriji in kmetijstvu, ki že delajo v organih delavskega in družbenega upravljanja in jim je zato nujno potrebno osnovno znanje iz politične ekonomije in znanstvenega socializma.

Prijave z osebnimi podatki, s podatki o dokončanih šolah, tečajih, o osnovnem poklicu, zaposlitvi, višini mesečnih prejemkov ter tudi o stažu in funkcijah v političnih organizacijah in družbenih organih, pošljite do 25. junija 1957 na upravo Politične šole pri CK ZKS, Ljubljana, Parmova 39 in tudi na svoj občinski komite ZKS.

Sola ima tudi svoj internat za slušatelje, ki so doma izven Ljubljane.

O sprejemu v tečaj bo vsak posameznik pisмено obveščen, in sicer najmanj 14 dni pred pričetkom tečaja. Podrobnejše informacije dobite na upravi šole, oziroma na občinskem komiteju svojega območja.

Neopravljenih poslov

se je Macmillan vrnil iz Bonna

Razgovori o britanskih četah v Nemčiji se bodo nadaljevali v Londonu — Ograje zahodnega trga naj podere širša cona svobodne trgovine — Adenauerju pa je ostala britanska moralna podpora za jesenske volitve v Nemčiji

Bonn, 10. maja (Reuter). Po razgovorih med zahodnonemškimi kanclerjem Adenauerjem in predstnikom britanske vlade Macmillanom so objavili uradno poročilo, v katerem je rečeno, da se oba državnika strinjata glede glavnih ciljev politike obeh dežel. Obpravnavala sta mednarodne probleme, ki zanimajo obe strani, in razgovori so se razvijali v vzdušju priščnosti.

V poročilu je rečeno, da se obe vladi strinjata v tem, da je najvažnejši cilj njune zunanje politike ohranitev in krepitev miru. Oba državnika menita, da je treba v prihodnje odločno podpirati prizadevanja OZN za razorožitev. Adenauer in Macmillan sta podrobno prebrala vprašanja evropske varnosti ter obrambe in se sporazumela o tem, naj Atlantska zveza obdrži učinkovita preventivna sredstva in tudi ustrezne kontingente oboroženih sil za zaščito včlanjenih držav. V tej zvezi pojde zahodnonemški

obrambni minister v London, kjer bodo podrobneje obravnavali obrambna vprašanja. Poročilo nadalje pravi, da britanska vlada pozdravlja rimske pogodbe kot nadaljnji korak k združitvi Evrope in k okrepitvi njenega gospodarstva.

Končno je britanska vlada znova potrdila, da ostane združitev Nemčije tudi zanjo eden glavnih političnih ciljev. Obe vladi sta prepričani, da varnost v Evropi ne more biti, dokler je Nemčija razdeljena.

Na sestanku z novinarji je po tem Macmillan izjavil, da je bil cilj njegovega obiska v Bonn razčistiti nesporazume in nerazumevanja britanske politike v nemški javnosti. V glavnih vprašanjih, o katerih je govoril z Adenauerjem, je bilo doseženo popolno soglasje in dvomi o britanskih namelih so znatno popustili. Število britanskih čet v Zahodni Nemčiji bo znižano v dveh etapah. Macmillan upa, da

bodo odstranjeni nekateri nespornosti glede odnosov med načrti o demilitarizirani coni in o združitvi Nemčije. Glede rinskih zahodnoevropskih pogodb pa je pripomnil, da se »evropsko gospodarsko sodelovanje ne more razviti v celoti, dokler ne bo širše evropske svobodne trgovinske cone«. Adenauer in ostali bonnski vladni politiki pa poudarjajo, da je načrt o demilitarizirani coni v Nemčiji neločljivo povezan z ureditvijo nemškega vprašanja.

Stari popuščajo

Združenje zahodnih uporabnikov Sueškega prekopa ladjam svojih članov ne prepoveduje več plovbe po prekopu

London, 10. maja. (AFP) Svet združenja uporabnikov Sueškega prekopa je po svojem zadnjem sestanku objavil, da morebitna plovba ladij v Združenju včlanjenih dežel po Sueškem prekopu ne pomeni, da te dežele hkrati sprejemajo egiptovske pogoje za plovbo.

V Londonu poudarjajo, da je Združenje s tem praktično pustilo odprta vrata za nadaljnjo uporabo Sueškega prekopa v širokem obsegu. Predstavniki angleškega zunanjega ministrstva je sinoči dejali, da bo britanska vlada zdaj lastnikom ladij dala priporočila v skladu s takim razvojem položaja.

Richards o svoji misli na Bližnjem vzhodu

Washington, 10. maja (Reuter). Eisenhowerjev odposlanec James Richards, ki se je vrnil z Bližnjega vzhoda, je predstniku poročal o rezultatih svoje misije. V razgovoru z novinarji je dejal, da nobena izmed 15 dežel, v katere je potoval, ni zavrnila Eisenhowerjeve doktrine. Za zdaj ni potrebno povečati vojaške pomoči tistim deželam Bližnjega vzhoda, ki jo že prejemale. Treba pa je preskrbeti z orožjem nekaterih »slabe točke« v tem delu sveta. Richards je dejal, da bo pomoč ZDA deželam na Bližnjem vzhodu, ki so sprejele Eisenhowerjevo doktrino, dosegla 120 milijonov dolarjev. Ni pa povedal, katere dežele bodo dobile to pomoč. Polovica te vsote bo odpadla na gospodarsko pomoč.

Poslanstvo miru

Natanko čez pol leta je Hamarskjöld znova prišel v Izrael, da bi z Ben Gurionom izmenjal misli o perečih zadevah Izraela in Bližnjega vzhoda. Ni še dolgo tega, ko se je mudil v glavnem mestu Egipta in sadori njegovega poslanstva v Kairu so omogočili OZN, da je nadaljevala svoje delo za konsolidacijo razmer v tem delu sveta.

Hamarskjöld se je neposredno seznanil z gledišči izraelskih državljanov, ti pa so lahko v neposrednem stiku z njim obravnavali nekatera vprašanja, ki zanimajo OZN. Med temi je vsekakor tudi vprašanje prihoda varnostnih čet OZN na izraelsko stran demarkacijske črte, ker se te čete že več mesecev mude v Egiptu. Izrael pa jim vzlic sklepu Generalne skupščine tega še zmerom ni omogočil. Pred sedanjim sestankom Hamarskjölda z Ben Gurionom so bila izmenjana pisma med njima.

Ko se je lani julija Hamarskjöld mudil v Izraelu in v arabskih deželah, se mu je posrečilo odpraviti nekatere težave v njihovih stikih in so stanje na demarkacijski črti začelo urediti. Posledica takratnega njegovega poslanstva je bilo obdobje zatišja, ki je pokazalo, da demarkacijska črta lahko postane z dobro voljo obeh strani črta miru, ne pa fronta novih napadov. Žal je sadorve tega prizadevanja uničil napad na Egipt.

Vse kaže, da so dani nekateri pogoji, da sedanje potovanje generalnega sekretarja OZN pripomore k ureditvi razmer v tem delu sveta. K tej tako nujni nalogi lahko največ prispevajo neposredno zainteresirane dežele. Od dobre volje Izraela in Arabcev za sodelovanje z OZN bo v veliki meri odvisen razvoj položaja v tem delu sveta. Zato pomeni novo Hamarskjöldovo poslanstvo novo možnost na tem torišču. Z. P.

Predvčerajšnjim se je prek Horgoša vrnilo na Madžarsko 44 mladoletnih beguncev, ki so bili vse zadnje mesece deležni dobre nege v domu v Belli Erki, za kar se je predstavnik madžarskega Rdečega križa še posebej zahvalil našemu. Za sedaj je pri nas še 15 otrok, ki jih njih starši še niso zahtevali nazaj.

Skepsa v Londonu

London, 10. maja. Politični krogi pravijo, da je pustilo bonnsko uradno poročilo odprto vsa sporna vprašanja. Macmillanov obisk pri Adenauerju očitno ni rodil konkretnih sadov. Predvsem se bodo razgovori o obrambnih vprašanjih še nadaljevali, ko pride v London bonnski obrambni minister Strauss, in potem na zasedanju Zahodnoevropske zveze.

Tudi kar zadeva zahodnoevropski svobodni trg, je ostal položaj nespremenjen. Formalno britanska podpora uniži šestih dežel odtehta na drugi strani izjava bonnske vlade, da je treba kot dopolnilo tega načrta ustvariti širšo evropsko svobodno trgovinsko cono. Zato ugotavljajo v Londonu, da se je obisk praktično omejil na britansko moralno podporo Adenauerju v nemški volilni kampanji.

Macmillan se je sinoči vrnil v London. Novinarjem je spet izjavil, da se je obisk posrečil. Bilo je sicer nekaj nesporazumov, a so jih razčistili. O skupnem zahodnoevropskem trgu je Macmillan rekel, da je Adenauer priznal, da bo posledica tega delitev Evrope namesto njene skupnosti, če sodelovanja na skupnem trgu ne bo spremljala širša evropska svobodna trgovinska cona.

Po tisoč sto petdesetih letih spet prvi obisk državnega poglavarja Francozov pri papežu

Rim, 10. maja (Tanjug). Predsednik francoske republike Rene Coty je prispel včeraj v Italijo na uradni obisk. Srečanje poglavarjev obeh držav je pretežno protokolarnega značaja tembolj,

ker je italijanska vlada v krizi, tako da razgovori obeh predstavnikov ne bodo povsem obveznega značaja.

Večjega političnega pomena bo Cotyje obisk pri papežu. Zadnji poglavar francoske države, ki je bil pri rimskem papežu, je bil Karel Veliki pred 1150 leti. Odtlej so bili vsi uradni stiki med papežem in poglavarjem francoske države pretrgani. Zadnji predsednik Francoske republike, ki je bil v Italiji, je bil Loubet in ta ni hotel k tedanje mu papežu Piju X., kar je sprožilo srdite diplomatske in politične spore in malone povzročilo prekinitve tudi rednih diplomatskih stikov.

Predsednik Coty in predsednik Gronchi sta se danes razgovarjala o mednarodnih vprašanjih. Navzoča sta bila tudi zunanja ministra Martino in Pineau.

Zunanja ministra Pineau in Martino pa sta na svojem sestanku izmenjala mnenja predvsem o perspektivah zahodnoevropske gospodarske integracije.

OBRTNIŠKO ZUNANJETRGOVINSKO PODJETJE NA POLJSKEM

Varšava, 10. maja (Radio Varšava). Poljski obrtniki in mali industrijci bodo ustanovili svoje zunanjetrgovinsko podjetje, v katerem bo država udeležena z 51 % kapitala. Pooblastila novega podjetja bodo prav takšna, kakor jih imajo državne centrale za zunanjo trgovino. Država bo svoj del dobička uporabila za nakup surovin iz tujine, ki jih potrebuje obrt in privatna industrija.

Kriza v Saragatovi stranki

Vodja socialnih demokratov je s svojimi pristaši v vodstvu stranke sklenil odložiti kongres, medtem ko Matteotti in Zagari temu odločno nasprotujeta

Rim, 10. maja. — Kriza vlade se je spremenila v krizo za tiste, ki so jo izzvali pred naraščajočo kritiko njegove politike je bil Saragat danes prisiljen izkoristiti nesnatno večino v vodstvu svoje stranke in odgoditi kongres socialnih demokratov od junija na oktober.

Ob tej odločitvi se je socialno demokratska stranka formalno razcepila, tako da so pristaši bivšega sekretarja stranke Matteottija in pristaši Zagarijeve levice sklenili sklicati izredne kongrese njima zvestih 45 federacij, na katerih bi obsodili Saragata in zahtevali nujno sklicanje izrednega strankinega kongresa.

Saragat se je namreč v nedeljo, ko je izzval odstop Segnigje vlade, nekoliko uračunal. Upal je, da bo z odstopom vlade in sestavo nove koalicije centra pomiril notranjo kritiko in da mu bo vendarle uspelo dobiti večino na kongresu. Leve struje pa so nadaljevale svoje napade na vodjo stranke tudi po izstopu iz vlade in niso hotele sprejeti nove formule kompromitirane koalicije centra. Za to svoje gledišče so leve frakcije uspeli pridobiti 45 izmed 90 federacij stranke. Izid kongresa je bil torej negotov za Saragata in zato je danes sklenil izkoristiti majhno večino 11 od skupaj 20 članov vodstva in stranki vsiliti odločitev kongresa.

Kriza med socialnimi demo-

kratki je imela svoj odsev tudi med Nennijevimi socialisti, katerih centralni komite ima prav zdaj prvo pokongresno zasedanje. Nenni je na zasedanju doživel celo vrsto očitkov, ker je skušal pokreniti proces združitve v vrhovih. Kritike so bile zelo žolčne, pomisleki proti socialnim demo-

kratoma pa so šli tako daleč, da je Nenni zagrozil z odstopom kot sekretar stranke, če bo Centralni komite v svojih sklepih docela obsodil politiko združitve ali če bo zaprl svoja vrata socialistični enotnosti, čeprav tudi v daljni prihodnosti.

Saragatova struja je danes že poslala poziv članstvu socialistične stranke, naj zapusti »prokomunistično« socialistično stranko in se priključi socialnim demokratom. F. Barbieri

Še en predlog

o sestavi in politiki nove vlade v Italiji

Rim, 10. maja. (Tanjug) Socialnodemokratski prvak, podpredsednik vlade Saragat, se je sestel s predsednikom vlade Segnigjem in mu sporočil stališče socialnih demokratov, v kakšnih pogojih so pripravljeni sodelovati v novi koaliciji centra, ki bi jo sestavil Segni. Saragat je Segnigju sporočil, da socialni demokrati ne sprejemajo egostrankarske demokratske vlade, in prosil predsednika vlade, naj posreduje pri ostalih strankah centra — demo-

kristjanah, liberalcih in republikancih, da bi našli možnosti za obnovo meščanske štiristrankarske koalicije. Odločno besedo o ponovni sestavi štiristrankarske vlade bodo imeli republikanci, ki so razdeljeni na dve struji: struja bivšega obrambnega ministra Pacciardija je pripravljena sodelovati v koaliciji centra pod pogojem, da republikanci dobe dvoje važnih ministrstev; struja drugega republikanskega prvaka, bivšega ministra La Malfa, pa je mnenja, da ni pogojev za sklenitev kompromisa med socialno-gospodarskimi zahtevami republikancev in konservativnim stališčem liberalcev.

V nedeljo bo imelo vodstvo republikancev s poslanci sestanke, na katerem se bo videlo, katere od teh struj je v večini.

Predsednik republike Gronchi bo najbrž šel v terek imenovat mandatarja za sestavo nove vlade. Kaže, da bo mandat zaupal dosezanemu predsedniku Segnigju z nalogo, naj skuša sestaviti štiristrankarsko koalicijo.

Režim v Jordaniji

Aman, 10. maja. (Reuter). Vojaški guverner Amara general Tukan je odredil, da bodo prihodnjo soboto znova odprli osnovne šole, ki so bile med zadnjo krizo zaprte. Srednje šole pa ostanejo še zaprte. Hkrati je opozoril učence in učitelje, da bodo oblasti sleherno »nezakonito« početje, ki bi pomenilo kršitev miru, preprečile. Če pa bi do česa takega prišlo, bodo šole znova zaprli.

Vlada je odpustila državne uslužbenke, ki se niso odzvali pozivu, naj se vrnejo na delo. Na včerajšnjih javnih mitingih v Jerzinu in jordanškem delu Jeruzalema so pristaši sedanjega režima zahtevali, da morajo priti člani bivše Nabulsijske vlade pred sodišče, ker so »povzročili nedavne dogodke v Jordaniji«.

Ultimat radikalov

francoski vladi in radikalskim ministrom v njej

Pariz, 10. maja (Tanjug). Pierre Mendès-France je danes izjavil, da »se bodo morali odnosi med vlado in Radikalno socialistično stranko v kratkem razčistiti«. Ali bo vlada sprejela vse radi-

na katera se je postavil izredni radikalni kongres glede vseh vprašanj, tako da je obsodil vladno politiko, nam bodo omogočila, da bodo v deželi našo smer bolje dojele.

Pierre Mendès-France na pariskem izrednem kongresu radikalnih socialistov

kalske zahteve po drugačni politiki, ali pa bo vztrajala pri svojih napakah in v tem primeru ne more več računati z radikali. Mendès-France je dal to izjavo v razgovoru s člani uredništva pariskega »Expressa«, ki so mu izrazili ogorčenje levo usmerjenih radikalov, ker se na izrednem kongresu v Parizu ni dokončno odločil za izstop radikalnih ministrov iz vlade. Na pripombo novinarjev, da so se »radikali vrnili k čakanju in omahovanju, ne da se pred oktobrom ne bo nič spremenilo«, je Mendès-France odgovoril: »To ni več mogoče. Če vlada ne bo ugodila našim zahtevam, naj spremeni celotno politiko, bodo radikalni ministri takoj odstopili, če pa ne, bo ukrepal biro stranke.« — Ne ukvarjam se z mislijo, da bi vrgel vlado,« je rekel Mendès-France, »čeprav mi sicer ni dosti do tega, da bi se obdržala. Dejansko to tudi ni važno, še tembolj, ker ne vem, kakšna bi bila nova vlada, če bi prišlo do krize.« Mendès-France je nadalje dejal: »Zdaj je vrsta na vladi, da sama razčisti stvari, tako da sprejme naše zahteve ali jih zavrne.« Na koncu je Mendès-France dejal: »Jasna stališča,

ZAPISKI S POTI

V srcu prebujene Afrike

Če je domačinom Džebel Nube, Etiopije, Danakilske puščave, Egipta in celega dela Afrike, ki so prek brezličnega brzojava, dobrine tega stoletja, zvedeli, da se je tu mudil njihov veliki prijatelj — če jim je Tito le malo pomagal v urah njihovega prebujanja, je to samo dokaz več, da je tudi »črni celini« začela lebdeti pred očmi vizija novega sveta, ki se nezadržno poraja na vseh straneh in v raznih oblikah.

Jasno zvezdnato nebo, mlečna cesta naše Galaksije, ki se ji hočemo približati z našimi raketami in atomi ter se seznaniti z njo, mi je tako blizu, da bi jo lahko prijel z roko.

Nebesni obok se spaja z zemljo. V afriški noči savana skrivnostno molči, v mraku pa je videti sence divjadi, žarečih in živih oči, ki se potika v neposredni bližini kolib. Okrog prižganih ognjev se motajo domačini črni in sloki, in žene, gole in veličastne v lepoti teles, ki se zdijo, kakor da jih je izklesal z dletom iz ebenovine umetnik v trenutku navdiha.

Vsi so se z nečim ukvarjali: kovači so pazili na ogenj, na katerem bodo jutri kovali ostre konice kopij, puščice in nožev ali »asov« za obdelovanje zemlje. Sedarji so pripravljali svoje izdelke. Jutri bo semenj. Prinesli bodo semlja za velblode in konje, pisane jermene in obuvala

iz leopardove kože. Ob nevelikem glinastem loncu je čepela stara ženska in ga čuvala pred peščenim vetrom — hamisnom, kajti v njem je bilo njeno blago: stotine posušenih kobilic, namočenih v sladki med divjih čebel. Svetopisemska »mana z neba«, zlasti med, s katerim je nekoč Mojzes nakrmil svoje lačno ljudstvo in je še zmeraj poslastica v krajih, ki ne poznajo izobilja.

To noč se nikomur ni nikamor mudilo, niti mu ni bilo mar za geparde in leopardde, ki so se potikali v bližini; ti so zmerom tu in njihove oči opazujejo ljudi menda s prav tako radovednostjo, kakor tudi mi opazujemo čudovito afriško nebo, ta neprestani nebesni ognjemet. Velblodi so utrujeno sklonili svoje dolge vratove na pesek; deset dni so potovali brez vode in nosili na ta semenj tovore zelenjave, ki je redka in nezna na področju Darfura, brez vode in vrto.

V teh krajih so vsi še pogani. Pripadniki plemena Fur, Nuba in drugih še niso dosegli tiste stopnje razvoja, ko si je bilo treba izmisliti edinega vsemočnega boga, strah in trepet, ki grozi s peklom in obljublja nebesa. Za žive duše teh ljudi se dandanes prikrito borijo med seboj krščanski misijonarji s svetim pismom v roki in muslimanski hodže s koranom. Ljudje se niso ganili s svojih mest, niti

tedaj, ko smo se prikazali mi, nedvomno smešni v svoji afriški opremlj, s tropskimi čeladami, s fotografskimi aparati, puškami in »vrečami« vode, radovedni, toda samozavestni in polni naših civilizatorskih prepričanj o nekaki naši evropski vzvišenosti. Gledali so nas z mirnim, zvedavim obudovanjem. Mi pa njih prav tako.

Imel sem povsem opredeljen občutek, da sem bil to noč za te ljudi, zbrane na trgu Zalindžija, samo zanimiv popotnik, ki je prav tako prišel, da kupi ali ponudi svoje blago. Od nakupa ali prodaje oni pravzaprav nikoli niso imeli kake koristi. Svoje težavno delo dajo tu v zameno za izdelke, ki jim komajda poznajo vrednost. Od tod izvira tudi njihova velika mržnja do trgovcev s Severa, znanih z imenom dželaba, ki za bore malenkosti, alkohol in tobak, iznesejo iz domačinov vse, kar so si s trdom pridobili. Pred letom dni so se na jugu Sudana uprli domačini in priredili tem dželabom šentjermsko noč, tako da nihče izmed njih ni ostal živ.

Prav tako prebivalci Sudana in Afrike želijo, da bi jim belci ljudje, njihovi trgovski posredniki, misijonarji in razni drugi popotniki kar se da redkokdaj prihajali v goste. Hkrati čedalje glasneje terjajo civilizacijo tudi zase. Sudan z rokami svojih ljudi — z delom svode, z vsakim dnem čedalje številnejše inteligence — ustvarja dandanes napredek »dežele črnih«, kakor Sudanci običajno imenujejo svojo domovino, v kateri so priroda, človek in vesoljstvo še vedno neločljiva celota.

Zdravko Pečar

AMERIŠKA POMOČ LIBIJI

Tripolis, 10. maja (AP). Kakor je objavila libijska vlada, bo znala ameriška gospodarska in tehnična pomoč Libiji do konca junija 23 milijonov dolarjev. ZDA bodo dobavile Libiji 22.000 ton pšenice in opremo za tisoč vojakov. Hodoče potrebe libijske armade bo proučila neka ameriška komisija.

V SPOMIN IN OPOMIN

Ob dvajseti obletnici osvoboditve Ljubljane smo se oddolžili spominu talcev, ki so padli pod streli okupatorjev v Gramozni jami pri Ljubljani. Ob spomeniku urejene jame, kjer so umirali borci za svobodo, je ob tej priložnosti spregovoril sekretar okrajnega komiteja ZK Janez Vipotnik, ki je med drugim dejal:

V zgodovino našega mesta se je pretekla vojna posebno boleče zarezala z imeni treh krajev tragičnega slovesa, ki bodo zaradi svoje žalostne vloge med okupacijo ostali v zavesti ljudi za zmerom zapisani kot glasniki naše upornosti in hrepenenja po svobodi, predvsem pa kot silovit obtoževalci vsakega nasilja. To so: mučnica na Urhu, grobišče talcev na pokopališču in ta prostor, pred katerim zdaj stojimo — Gramozna jama. Ko proslavljamo danes mestni praznik, obletnico osvoboditve Ljubljane, za katero je bilo treba toliko žrtve, se spet presunjeni globoko klanjamo spominu za svobodo padlih in ustreljenih. V tej jami jih je izkropela dolga vrsta. Veliko je bilo med njimi znanih ljudi, pa tudi veliko neznanih, katerih imen ne bo mogoče nikoli več dognati; s krogi pred jih je popil beli pesek te jame.

Ce bi ta tiha zelena polja, to redko grmičevje in borne smreke znale pripovedovati, bi Tone Tomšič, Italijani so spoznali njegovo neprecenljivo vrednost. Partija je zgubila z njim enega svojih največjih talcev, enega najboljših organizatorjev in voditeljev, ljudstvo pa enega najboljših in najzvestejših sinov. Svetla postava Toneta Tomšiča pričča, kako je znala Partija v velikih dnehih zgodovinske preizkušnje stopiti na čelo množic, kako je dala na razpolago osvobodilnemu boju svojo dragoceno organizacijo, vse svoje prekaljene člane.

Počasi stopajo mimo nas, drug za drugim. Oči se jim zadnjič pomudijo v tej lepi okolici, mirni in vendarle polni življenja, potem krenejo polagoma navzdol in ta svet se z vsakim korakom bolj in bolj odmika. Najprej izginejo zelene njive in hiše in Ljubljana, zatem grad, nazadnje ponosni Krim in končno ostane samo še pesek in nebo nad njim in puške vojakov.

Ko po enem desetletju sodebnega življenja odkrivamo se pred nami razvil pretresljivi spredod ljudi, nečloveško izkazanih od mučenja, toda upornih, dostojanstvenih, ponosnih in trdno zaverovanih v zmago po pravičnem boju. Včasih se je komaj zaznavalo, drugič je bilo polno sonce, ali pa se je umikalo za zasnežene gore, ko so zabrnili motorji vojaških kamionov, glasnikov okrutnega streljanja. Počasi stopa mimo nas junška vrsta. V nji koraka kmečki fant, močan in zdrav je bil, kakor bi pognal iz zemlje. Začuden oči ne morejo verjeti, da gre zares, da ga bo osak trenutek predrla ubijalska krogla. Komaj da se je zavedel, kaj je Osvobodilna fronta, toda za sovražnika je bil potencialni nasprotnik. V to jama ga je pripeljala brezmejna ljubezen do zemlje in njegova smrt je pomagala še bolj razplemeniti odpor.

Za njim stopa delavec. Pripeljali so ga skorajda od stroja. Neprestano se je ubijal, da bi z delom svojih rok zadostil svojim potrebam in potrebam svoje družine. Bolj ali manj zavestno je vedno hrepenel po drugačnem, lepšem življenju. Njegov korak je trden. V zadnjih trenutkih, ki jih ima še pred seboj, veruje v boljšo bodočnost, ki mu je ne bo več dano uživati, vendar vidi smisel svoje žrtve, zato zre smrti pogumno v obraz.

Zdaj je na vrsti umetnik — Hinko Smrekar. Njegov nemirni kritični duh je kakor živa pest neprestano opozarjal na napake in zablode svojega časa. Vse njegovo življenje je bilo posvečeno resnici. S svojimi splošnimi in na svojski način neumljeno kazal na vse, karkoli je bilo spačenega v družbi in njenem redu. Neštetokrat je bil ponižan, toda njegov duh se je vedno preprosto vzdignil. V tej jami so ga Italijani privezali na stol in mu zdrobili srce.

Pred nami je revolucionar in komunist. Z svojo bitjo je predan borbi Partije za boljše življenje. Odločen in neupogljivo stopa mimo nas znameniti v oteški bojevniki

Počasi stopajo mimo nas, drug za drugim. Oči se jim zadnjič pomudijo v tej lepi okolici, mirni in vendarle polni življenja, potem krenejo polagoma navzdol in ta svet se z vsakim korakom bolj in bolj odmika. Najprej izginejo zelene njive in hiše in Ljubljana, zatem grad, nazadnje ponosni Krim in končno ostane samo še pesek in nebo nad njim in puške vojakov.

Ko po enem desetletju sodebnega življenja odkrivamo se pred nami razvil pretresljivi spredod ljudi, nečloveško izkazanih od mučenja, toda upornih, dostojanstvenih, ponosnih in trdno zaverovanih v zmago po pravičnem boju. Včasih se je komaj zaznavalo, drugič je bilo polno sonce, ali pa se je umikalo za zasnežene gore, ko so zabrnili motorji vojaških kamionov, glasnikov okrutnega streljanja. Počasi stopa mimo nas junška vrsta. V nji koraka kmečki fant, močan in zdrav je bil, kakor bi pognal iz zemlje. Začuden oči ne morejo verjeti, da gre zares, da ga bo osak trenutek predrla ubijalska krogla. Komaj da se je zavedel, kaj je Osvobodilna fronta, toda za sovražnika je bil potencialni nasprotnik. V to jama ga je pripeljala brezmejna ljubezen do zemlje in njegova smrt je pomagala še bolj razplemeniti odpor.

ta spomenik herojem osvobodilne borbe, naj nihče ne misli, da zaradi naše sedanje politike, zaradi aktivne koeksistence, ki jo je glede na mednarodno sodelovanje Jugoslavija vsakomur dala, pozabljamo na trpljenje, prizadejano našim zemlji. Ne, prav zato, da ima naša aktivna koeksistencija čim stornjejšo podlago, ne bomo pozabili na grozote, ki so se med vojno dogajale pri nas. Toda kdo kaže boljše razumevanje za širokosečno in mirno urejanje mednarodnih odnosov kakor naša domovina — seveda da enakopravni podlagi — kljub bolečemu spominu na vojna leta. Za kripice, ki so se dogodile našim narodom, nismo nikoli krivili tujega naroda, marveč struje in skupine v njem, ki so odgovorne za te zločine. Ali bi bilo torej pravično do talcev, ki so izkropili v tej jami, če bi se postavili na stališče, da naj mi, ki smo bili vsi skupaj žrtve tujega nasilja, pozabimo nanje, pozročitelji žrtve pa da organizirajo procese proti aktivnim borcem za svobodo, proti partizanom? Mi odkrivamo spomenike žrtvam nasilja, spomenike borbe proti reakcionarnim silam, ne pa spomenike borbe proti drugim narodom. In prav zato na svoje peličaste žrtve, padle o boju proti reakcionarnim silam, ne bomo nikoli pozabili.

Zato obiskujemo pogosto ta del mesta in počastimo spomin junakov, ki so omahnili o smrti za našo svobodo. Spoštljivo se pomudimo na tem kraju, kajti ta kraj je svet. Poln je kroi in zadušeni kriki, poln je nedogovorjenih besed in neizgovorenega življenja, poln je nasilja nad človekom, pa tudi poln pričevanja o veliki ljubezni in velikih dejanjih. In visoki kamen sredi polja — kamenit klicaj — nas bo že od daleč opabil in neprestano molče ozkikal, kakor naš partizanski pesnik, da je v tem razvinskem svetu znova mir, a dasi je ves tih, morilce toži in slavi umorjene!

Slava padlim junakom!

DELO NAŠIH 10. MAJA OBČIN

VEČ STANOVANJE V OBČINI
LJUBLJANA-POLJE

Na skupni seji a predsedniki krajevnih odborov in predsedniki občinskih svetov so se v sredo v Polju pogovorili predvsem o delu posameznih svetov, o obisku na zborih volivcev in položaju občine PPolje v komunalnem sistemu in na enotnem mestnem področju. Medtem ko so z delom svetov na splošno zadovoljni, pa vedno znova ugotavljajo slabo udeležbo na zborih volivcev, kjer se povprečen obisk giblje med 20 do 30 %. Skrajaj polnočestvo pa se udeležujejo seji člani občinskih svetov in komisij.

V prihodnjih dneh bodo ukinili krajevni urad v Prešganju, ki se je izkazal kot nepotreben. Občani so namreč že iz navade rajši hodili v Polje, kjer so na občini lahko opravili tudi tiste posle, ki jih doma ne bi mogli.

Vse kaže, da bodo letos na področju občine precej omilili stanovanjsko stisko. Za zdaj je v gradnji 115 hiš in stanovanjskih blokov, to število pa se bo v kratkem še povečalo. Iz stanovanjsko-kreditnega sklada je letos 10 posilcev že dobilo posojilo v skupnem znesku 5.100,00 dinarjev, rešiti pa morajo še 12 posojil.

Prijateljsko in iskreno

V četrtek je bolgarska mladinska delegacija obiskala taborniški rod »Dobre volje« v Šiški

Taborniški rod »Dobre volje« iz Šiške je v četrtek popoldne sprejel v goste delegacijo bolgarske mladinske Dimitrovske organizacije, ki se mudi v Jugoslaviji že drugi teden z namenom, da bi spoznala naše mladinske organizacije in izkušnje dela z mladino. V daljšem, temeljitom razgovoru s člani rodu in zastopniki naše Taborniške zveze so gostje pokazali veliko zanimanje in priznanje.

Vodja delegacije, ki je hkrati sekretar CK Dimitrovske mladinske organizacije, je ob koncu dejal: »Kaj podobnega naša mladina še nima. Vaše izkušnje so zelo zanimive in nam bodo v pomoč pri razvoju naše mlade Turistične zveze.«

V Bolgariji doslej, razen širših mladinskih političnih in telesovzgojnih organizacij, niso imeli organizacij, kakršni sta na pr. naša planinska društva in taborniki. Glede na razmeroma bogate turistične tradicije Bolgarije pa so prav zadnje dni tam ustanovili Turistično zvezo, ki pa je po svojih namelih bližja našim planinskim društvom oziroma tabornikom kot pa naši Turistični zvezi. Za to je razumljivo zanimanje bolgarskih sosedov za slovensko taborniško, ki si je v zadnjih letih, isčeč lastno pot, ustvarilo zares kvaliteto in originalno organizacijo in oblike dela z mladino. Tujih vzorov za naše tabornišvo najtr ni ne našli, saj le-to temelji tako na partizanskih tradicijah kot na pridobitvah sodobnega vzgojskega in taborniškega tehnika.

Prav to, da je med našimi taborniki tudi veliko odraslih, da tabor združuje dijakke, delavce in kmečke mladino in da imajo tako voditi kot družine in rodovi do slednje izvedene principe samoupravljanja (saj taborniki vse svoje vodje volijo, o američkih dela pa odločajo taborniške skupščine itd.) je goste najbolj zanimalo.

V redu Dobre volje so prav ta načela zelo dobro izvedena. Škoda le, da je rod za obisk zvedel prepozno, zato se nanj ni mogel pripraviti tako, kot se je lani, ko je imel v gosteh, sovjetsko mladinsko organizacijo in ji je kar na trah vodil sestankih neposredno prikazal taborniško delovanje, razen tega pa so smedvedski in čebelice v čast razpoložnim gostom zapela, zaplesali in izvedli igrice, kjer se mimogrede tudi mnogo nauči.

Razvite prapora na terenu »Milana Majcna«

Opiti na svetle tradicije narodnoosvobodilne borbe, borbenosti — tovarištvo, poštovanost, ob spominu na padle narodne heroje Ljube Serčerja, Milana Majcna, Zvoneta Runka in imena 274 borcev in talcev, ki so neselbno darovali svoje življenje za lepšo bodočnost vseh, delajo člani Zveze borcev na terenu »Milana Majcna«. Organizacije Zveze borcev na terenu Milana Majcna je ena najbolj delavnih v državi. O tem pričča tudi posebno priznanje centralnega odbora Zveze borcev Jugoslavije. Ko so v četrtek, ob 12 obletnici osvoboditve Ljubljane svedčano razvili svoj

prapor, je spet prišla do izraza zavednost šišenskega prebivalstva, ki je do kraja popolnito sicer prostorno dvorano v domu »Ljube Serčerja« v Spodnji Šiški.

Navzoči so pozdravili narodnega heroja Franca Štadlerja, ki je najprej spregovoril o delu Zveze borcev, potem pa razvil in izročil prapor z željo, da bi pod njim naša mladina, zvesta tradicijam narodnoosvobodilne borbe, rasla in se vzgajala v socialističnem duhu. V kulturnem delu programa pa so se zvrstili tamburaški in ženski pevski zbor ter godba na pihala Zavoda za glasbeno vzgojo v Šiški, recitatorja Ljorka Spacapan in Polde Dežman, sopranistka Zlata Gašperšič in invalidski pevski zbor pod vodstvom tovariša Lampreza; za konec pa je folklorna skupina kulturnega kluba ljubljanske mladine zaplesala nekaj plesov.

Koncert mladosti

Izbrani učenci ljubljanskih glasbenih šol in občinski Center, Šiška in Bežigrad so letos zelo uspešno proslavili prvomajске praznike. Na pobudo ravateljice osemletke v Malem Lošnju prof. Mile Capponi so najmlajši ljubljanski glasbeniki priredili na tem lepem otoku Hrvatskega Primorja dva izredno uspešna koncerta. Dvorana je bila obkret zasedena do zadnjega kotička. Poslušalci so z velikim zanimanjem spremljali izvajanje zelo pestrega programa, ki je bil za njih povsem nov, saj nimajo nikoli priložnosti poslušati resnejše koncertne prireditve. Mladi ljubljanski koncertanti, med katerimi je najmlajši star komaj 9 let, so s svojim pogumnim nastopom in skrajno mojim izvajanjem dokaz zahtevnih skladb, dosegli zasluženo priznanje občinstva.

Vsa zahvala za uspešno organizacijo obbeh koncertov gre prof. Capponjevi, ki je z veliko skrbnostjo pripravila vse, da sta oba koncerta dosegla tako lep uspeh. Predvsem pa je treba pohvaliti dobro oskrbo, ki so jo bili deležni mladi koncertanti ves čas svojega bivanja na Malem Lošnju.

Nocoj bodo peli tehniko v Filharmoniji

Nocoj, 11. maja, bosta ob 20. uri v Filharmoniji nastopila s samostojnim koncertom kar dva pevski zbora tehnikov in tehničark različnih poklicev. V zboru »Vinko Košak« so dijaki in dijakinje Tehnične srednje šole in Gradbene šole v Ljubljani, v zboru »Tehnik« pa absolventi istih dveh šol, ki so med svojim študijem vsi šli skozi matični pevski zbor. Oba zbora, ki skupaj štejeta okrog 200 pevki in pevcev, vodi neumorni pevski pedagog profesor Korošec, ki tokrat obhaja že 25-letnico svojega dela na tem področju.

MESTO JE NAŠE ZRCALO

ZA VNANJO PODOBO NAŠEGA MESTA MORAMO VSI SKRBETI

Ljubljana, 10. maja. Danes popoldne je bil v sindikatu domani DOK-a, v Ljubljani, sestanek predsednikov hišnih svetov — Centra, ki ga je sklical Osejni odbor za občinske in oklepvalne akcije Ljubljane. Na svet je sestavljen iz sveta-stanovanjskih skupnosti, Sanitarne inspekcije, SZDL, »Snage«, »Mestne vrtinarje«, Komunalnega zavoda itd., ki odboji pa mislijo pritegniti tudi Gospodsko in Obrtno zbornico.

Na sestanku so poudarili, da za čim lepšo podobo mesta ne smejo skrbeti samo

poklicni uslužbeni, pač pa tudi meščani. Ugotovili so, da so razlogi za nečistočo v Ljubljani zlasti v preveliki naseljenosti, spremenjeni strukturi mestnega prebivalstva (dotok iz podeželja), naraščajoči prometa, gradnje itd.

Udeleženci so se predvsem zadržali na čistosti in ureditvi cest. Desiravno je v zadnjem času po mestu razpostavljenih nekaj desetnih kosov za odpadke, jih prebivalci ne uporabljajo v zadostni meri. Razen tega so slabo urejena dvorišča, skladišča in obrtni lokali, zlasti v starem delu mesta. Udeleženci sestanka so menili, da bi bil čas, da posamezne stranke ne bi obalele perila tako, da bi se videlo na cesti in tako kazili vnanjo podobo mesta. Prav tako naj tudi ne bi stekali na ceste preproge in krp. Zlasti so grajali prebivalce, ki stanujejo v prehodu med Wolfovo in Titovo cesto, prebivalce Nazorjeve ulice in Miklošičeve ceste.

Udeleženci so menili, da bi končno morali tudi prepovedati prislanjanje koles ob zidove, še posebej v strogem centru mesta. V Ljubljani je doslej 11 javnih šramb za kolesa in le-te lahko krlijo skoraj vse potrebe. Razen obstoječih kolesarnic nameravajo v prihodnosti urediti tudi podobne šrambe pred novo poštno palačo in na Ambrozevem trgu.

Glede parkov so predlagali, da bi morali nanje meščani sami bolj paziti, saj jih mora mestna vrtinarja znova urediti tudi tritrat letno, neazidane parcele naj bi uredili v začasne zelenice. Čeprav so nekateri gostilniški vrtni zelo lepo urejeni, so predlagali, da bi prav tako uredili tudi druge, še posebej, v predmestju Ljubljane.

Udeleženci tega sestanka so predlagali, da bi tudi drugi občinski odbori ustanovili take odbore za občinske in oklepvalne akcije Ljubljane.

Dobro se pripravimo

Dosedanje razprave o upravljanju in dobrem gospodarjenju v okviru priprav na kongres delavskih svetov so pokazale vrsto uspehov, a tudi pomanjkljivosti

Priprave na volitve v nove delavske svete in na volitve delegatov za kongres delavskih svetov Jugoslavije so v ljubljanskem okraju začeli že marca. Ustanovili so okrajni pripravljalni odbor, ki je pomagal občinskim pripravljalnemu odboru in seveda neposredno kolektivom. Po skupnem plenumu Okrajnega sindikalnega sveta in Socialistične zveze so bili še plenumi občinskih sindikalnih svetov in občinskih odborov Socialistične zveze, nato pa so začeli konference po podjetjih. Na zasedanjih delavskih svetov in zbora vseh celotnih kolektivov so dajali temeljit obracun dela. Nekateri kolektivi so na zasedanje delavskih svetov povabili tudi predstavnike srednjih šol, ustanov

ipd. ter na takih odprtih zasedanjih seznanili delovne ljudi, ki ne sodelujejo v proizvodnji in organih delavskega upravljanja s problematiko delavskih svetov. Razpravam o upravljanju in gospodarjenju po kolektivih so mimo vidnejših gospodarskih in političnih voditeljev okraja in občini prisostvovali tudi člani okrajnega zbora proizvajalcev, občinski ljudski odborniki in člani raznih občinskih svetov. Očitno je, da je povezava med podjetji in občinami vedno trdnjša. Priprave in volitve delavskih svetov so potekale v duhu priprav na kongres delavskih svetov Jugoslavije.

Delovni kolektivi so predvsem razpravljali o dobrem gospodarjenju, tako o boljšem izkoriščanju proizvodnih zmogljivosti, izboljšanju kakovosti proizvodnje, organizaciji dela, o zaščiti in nagrajevanju delavcev, materialni bazi delavskih svetov, o izpolnjevanju planskih nalog itd. Seveda tudi razprave o sistemu dela delavskih svetov in upravnih odborov ter o delu obratnih delavskih svetov niso bile na zadnjem mestu. V teh razpravah je sodeloval širok krog proizvajalcev, ki se zanimajo za neposredno uprav-

ljanje in dobro gospodarjenje. Razprave so pokazale, da se delavci vedno bolj zavedajo svojih dolžnosti in pravic, odkrile pa so tudi razne subjektivne pomanjkljivosti, ki zavirajo napredno demokratično razpravljanje v škodo proizvodnih odnosov v kolektivu. Nadvse koristni so bili tudi seminarji in predavanja za delavske svete, na katerih so razčistili razne nejasnosti. Od lanskega septembra do letošnjega aprila so imeli seminarje v 213 podjetjih ljubljanskega okraja.

Za okrajne konference so podjetja izvolila 2200 delegatov, ki bodo sodelovali na 21 okrajnih konferencah delavskih svetov. Na teh konferencah bodo izvolili 53 delegatov za kongres delavskih svetov Jugoslavije. Okrajne konference bodo po posameznih gospodarskih panogah in jih bo za industrijo in rudarstvo 5, za trgovino 3, za gostinstvo 2, za obrt 4, po ena za kmetijstvo, zadrugništvo, za gozdarstvo, komunalno, gradbeništvo, promet in kulturno dejavnost. Te konference bodo zaključene do 16. maja. Z izjemo dveh okrajnih konferenc, od katerih je ena že bila v Kamniku, ena pa bo v Domžalah, bodo vse konference v Ljubljani.

Z novimi učilnicami, ki jih gradijo ob najstarejši osnovni šoli, Ledini v Ljubljani, se bo število otrok v razredih občutno znižalo

drobiž od tujinam

MOTOCIKLISTA V KAMION. Včeraj zjutraj se je na križišču pri Viru pri Domžalah zaradi nepazljivosti šoferja pripetila težka prometna nesreča. Šofnik B. J., ki je upravljal tovorni avtomobil S-303029 je na omejenem križišču zavil z glavne ceste na stransko pot, ki pelje proti Kolčevemu. Pri zavozu je sicer dal znak s smerokazom, vendar pa se ni preprečil, če je cesta prosta. V istem hipu, ko je tovarnjak zavil na levo, ga je s peščenjano hitrostjo skušal prehiteti motorist P. E. na motorju DKW S-8107. Voznik motocikla se je hotel ogniti trčenju s tem, da je zavil v levo, vendar pa se je nato vrnil pred avto od tu pa je v bližnjo hišo. Motorist in avtomobil imata komplicirane zlome desnih nog, medtem ko je na motorju za okoli 10.000 dinarjev škoda.

OTROK POD TOVARNAKOM. Na praznem križišču Vrhovčeve ulice, kjer gradi podjetje Megrad stanovanjski blok, je bil petletni Bojan B. žrtev nesreče, ki je zgolj po naključju končala brez težjih posledic. Poklicni voznik Z. J. je s tritonskim tovornjakom znamke Ford S-142 pripeljal na omejeno predstavljen material, medtem ko se je prazen vračal, pa je mali Bojan neopredvidno skočil pred avto tako, da ga je le-ta podrl in mu s sprednjim kolesom zapeljal čez kolke. Mali ponesrečenec je bil takoj prepeljan v bolnišnico, kjer pa so ugotovili le nekaj lažjih prask.

IZSILJEVANJE PREDNOSTI. Včeraj okoli 13. ure je prišlo radi izsiljevanja prednosti na križišču Trubarjeve in Škofje ulice do lažje prometne nesreče. Šofer T. J. je s osebnim avtomobilom S-3282 pripeljal na omejenem križišču sicer z zmanjšano hitrostjo, ni pa upošteval prometnega znaka »Ni prednosti. Prav v tem trenutku pa je po Škofji ulici proti križišču pripeljal motorist B. A. z motorjem Puch s št. S-4129. Osební avto je na križišču zaprl pot. Motorist je zavril, vzlic temu pa je zadel v njegov sprednji blatnik. Materialna škoda je na obeh vozilih majenkostna.

NEZGODE: Delavec Milan Koderman iz Domžal je nerodno stopil in si poškodoval levo nogo v sklopnem sklepu. 21-letnega Janeza Šeličarja iz Lukovice je podrl avto, pri čemer si je pretrgal noge in dobil poškodbe po telesu. Čuvaju Jožetu Lavriču z Golega je spodrsnilo, tako da si je zlomil levo nogo v kolenu. Pri telovadbi si je zlomila desno golen 15-letna Vanda Kogej iz Postojne. 87-letna Nežka Muren si je pri padcu zlomila levo nogo v kolku. Kmetu Martina Strlekarja so podrl volji, pri čemer si je poškodoval desno stran pravega kolca. Pod kolo je padel 5-letni Anton Kristan iz Zisa in si bil ob tej priložnosti zlomil desno golen.

Plaz ga je zasul

V četrtek popoldne se je v kamnolomu »Koš« v Hotečrški priprtila huda nesreča, ki je terjala smrt 49-letnega delavca Pavla Menarta iz Godoviča. Skupina treh delavcev je pod nadzorstvom kvalificiranega minerja razstreljevala kamenje. Po eksploziji, pri kateri so eksplodirala vse vrtnice, so šli delavci pod rob kamnoloma, z namenom, da bi razstreljevali kamenje v dolino. Tedaj pa se je na vrhu kamnoloma utrgal plaz, ki je zgrmel v dolino in pri tem zadel Menarta, medtem ko sta dva delavca ostala nepoškodovana. Kamenje je Menartu zdrobilo medenico in oba kolka ter mu prizadelo veliko drugih poškodb, tako da je obležal na mestu mrtve.

Zaradi igracke v smrt

Včeraj ob 13.45 se je v Černetovi ulici pripetila nesreča, katere žrtev je postal dva in pol letna deklica S. M. Deklečce se je namreč igrala na pločniku in ji je med igranjem ena izmed igrack padla na cesto. Deklečce je steklo po igracki v trenutku, ko je po cesti pripeljal vprežni voz z dvema konjema. Vozniku je uspelo, da se nekoliko umaknil, da konji deklico niso potepali, prav tako je niso povozila tudi prva kolesa, medtem ko je po cesti zadnje kolo voza, in je na mesto zmečkalo. Očividci so hoteli deklico pomagati, vendar so bile poškodbe tako hude, da jim je otrok v nekaj trenutkih podlegel.

Naj počakamo še nekaj let, ko bo poslušal predavanja o higieni in kužnih boleznih?

TELESNA KULTURA

PRED JUTRIŠNJIM SREČANJEM V ZAGREBU

Ne le napad, tudi obramba povzročča skrbi

Italijanska reprezentanca na poti v Zagreb — Srečanje se bo začelo ob 16.30

ZAGREB, 10. maja. — Zagrebško športno občinstvo že nekaj dni razpravlja le o nedeljskem nogometnem srečanju med nogometnimi reprezentancama Jugoslavije in Italije. To bo glede na ambience, v katerem se bo razvijalo to srečanje, in upamo tudi glede na kvaliteto, res velik športni dogodek. Skoraj vse vstopnice so razprodane, ostalo je le še nekaj stojišč. »Azuri« bodo imeli med seboj okoli 3000 vnetih navijačev. Srečanje bo spremljalo okoli 110 jugoslovanskih in italijanskih novinarjev. Tekmo bosta prenašala po televiziji Radio Zagreb in italijanska televizijska mreža. Tekma se bo začela ob 16.30 uri.

Srečanje bodo vodili češkoslovaški sodniki Macko in njegova pomočnika Karas in Opalović. Zvezni kapetan italijanske reprezentance Fonti je si naložil sporočil postavbo moštva, ki je naslednje:

Lovati, Magnini, Cervato, Chiappella, Orzan, Segato, Boniperti, Montuori, Virgili, Gratton in Prini.

Brzobjavke

● Sofija, 10. maja. — Na konském šahovskem turnirju v Sofiji so odigrali 5. kolo. Matanović in Karaklačić sta prekinila. Matanović je v boljšem položaju proti Barcali, prav tako pa Karaklačić proti Filipu. Ostali rezultati: Barjuni — Mititelu remi, Neukirch — Szilagyi 1:0, Pfeifer — Beni 1:0, Silva — Zita prek., Fuchs — Nimella remi. Vrstni red: Pfeifer 4, Filip 3,5,11, Mititelu 3,5, Matanović 3 (1) itd.

● Zagreb, 10. maja. — Nogometaši — Lokomotivci so se vrnili z gostovanja po Nizozemski in Zahodni Nemčiji. Lokomotivci je zmagala v Nijmegenju proti klubu Natz 2:1. Premagala pa je amsterdamski BSV 3:1. V Eindhovenju je Lokomotiva izgubila proti PSV z 1:3. Premagala pa je Frankfurter FC s 4:3.

● Beograd, 10. maja. — Zvezni kapetan za boka Radojko Mladenović je doletel boksaerje, ki bodo sodelovali na evropskem prvenstvu v Pragi od 25. maja do 2. junija. Naši reprezentanti so: Paljic, Mitrović, Benedek, Vitić, Lukić, Stanić, Tkalčić, Jakovljević, Bogončić, Davidović.

● Gelsenkirchen, 10. maja (BFA). — V tekmovalstvu za Grashopper pokal je Fiorentina v Gelsenkirchenu premagala nemško moštvo »Schalke 04« s 3:2 (3:1).

POKALNI ŠAHOVSKI TURNIR NA JESENICAH

Spremembe na tabeli

Stanje na tabeli po X. kolu: Črepinšek 9 točk, Germek 7 (1), Šiška, Vošnjernik 7, Kornasiewicz 6, Bavdek 5,5, Strumbej 4,5 itd.

Jutri v Ljubljani

● Kolesarske dirke v Podutiku od 8. ure dalje na podtiški krožni progi. Mladinci bodo ob tej priložnosti tekmovali za republiko prvenstvo. Dirke bodo ob vsakem vremenu.

● Atletski miting na stadionu »Ljubljana« v Šiški od 9. ure dalje. Nastopili bodo Fečnik, Ingolič, Pešelj, Aljančič itd. in Škerjančeva, Fucova, Brežakova, Pristavčeva itd.

● Republiško prvenstvo v judo sportu na Gospodarskem razstavišču od 9. ure dalje in od 17. ure. Nastopili bodo tekmovalci iz Maribora, Ljubljane in Kranja.

● Olimpija: Branik tekma zvezne teniske odbojarske lige ob 10. uri na igrišču pod Cerkovnim gradom.

ZACELO SE JE DRŽAVNO PRVENSTVO V KEGLJANJU

V vodstvu je »Ljubljana«

Kranj, 10. maja. — Danes ob 8. uri se je v Kranju začelo ekipno in posamezno prvenstvo Jugoslavije v kegljanju za moške. Vsega nastopa 72 igralcev in 18 ekip. Danes so bila na sporedu ekipna tekmovalna, kjer so nastopili »Ljubljana«, »Elektrotraj« (Zgb), Branik (Mb), »Zenica«, Beton (Celje) in Lokomotiva (Zgb). V času poročanja zadnji dve ekipi še tekmujejo, prve štiri pa so dosegle te rezultate:

»Ljubljana« 3092 (Lotič 863, Avsec 839, Legiša 814, Tomšič 837, Litovnik 830, Janežič 810), »Elektrotraj« (Zgb) 4812 (Spiljak 803, Ohnjec 836, Maranič 825, Bosanac 781, Patek 767, Abramović 782).

Branik (Maribor) 4913 (Podkrižnik 836, Gomelj 830, Orel 789, Vever 784, Mlakar 793, Kobil 850 — zaenkrat najboljši rezultat).

»Zenica« 4863 (Juričević Dinko 803, Ljubić 828, Trojanović 758, Mazulj 811, Brivar 823, Juričević Ivica 842).

Pred začetkom tekme je vse navzoče pozdravil v imenu Zveze kegljarskih športov Slovenije Stane Ravnikar.

Včeraj popoldne je imela naša reprezentanca trening tekmo proti podzveznemu moštvo »Elektrotraj« iz Zagreba. V obeh polčasih so nastopile različne formacije naše reprezentance. V prvem polčasu je bil rezultat 3:0 za državno moštvo: Beara, Belin, Crnković.

Jugoslovanska reprezentanca za tekmo z Italijo

Zagreb, 10. maja. Zvezni kapetan Aleksander Tirnanić je določil za tekmo z Italijo naslednje igralce: Beara-Spajić, Crnković-Mitić, Krstić, Bošković-Rajkov, Milutinović, Zebeć, Vukas, Lipošinić. Rezerve: Stojanović, Santeć, Antić, Veselinović, Kostić.

KOŠARKARSKI KOMENTAR PRED DANAŠNJI IN JUTRIŠNJI BORBAMI

POZOR NA OSEBNE!

Trinajst od šestnajstih možnih točk za slovenska predstavnika

Najbolj prepričljiv in vzpodbuden podatek dosedanjega tekmovanja v zvezni košarkarski ligi je tale: slovenska ekipa Ljubljana in Olympia sta v dosedanjih osemih spopadih od 16 možnih dosegla 13 točk. V zadnjih prvenstvih so tak zanesljiv start zaznamovali edino igralci Crvena zvezde in Proleterja, ki so prav zaradi tega na koncu pustili vse ostale tekmece za seboj. Zato komentator beograjskega Sporta ni brez osnove začel svoj članek z naslovom »Bravo tanjice«.

Torej, za sedaj smo z nastopom naših dveh ljubljanskih moštvev lahko več kot zadovoljni. Če je kdo v začetku dvomil, da ima v nizkočisti se uspešnih vmes prate srčno naključje, je moral spremeniti mnenje.

Po treh discipliniranih kolih je bilo v četrtim izključenih kar trije igralci: Čabalovič v Ljubljani, Kolečović in Demšar pa v Karlovcu.

nje, posebno po zadnjih dveh nastopih. »Ljubljana« je bila za razred boljša od močnega nasprotnika Montaznega. »Olympia« pa v Zagrebu nevarnim košarkarjem Lokomotivci ni privoščila niti točke. Preuranjeno bi bilo tehtati, katero od obeh moštvev je dovolj dragocena točka. Vendar je vredno zabeležiti, da je pred dvodnevno tekmo v Karlovcu »Ljubljana« edino ljubljanska ekipa, ki je dosegla dve zmagi na tujih igriščih ob sojenju tujih sodnikov. Brez dvoma pa je edino odlično merilo prvenstvena lestvica. In na njej je »Ljubljana« še vedno prva, BSK drugi in »Olympia« tretja. Vzrok takšne razpršitve pa je zanimiv in nemara zelo pomenljiv. BSK se nahaja pred »Olympio« samo zaradi tega, ker ima za 1 točko boljšo razliko v kolih: BSK + 16, »Olympia« + 17!

Študentom bi bilo treba le malo boljje marati osebnost, da bi se pridružili »Ljubljani«. Proti Lokomotivi so uresničili le 50%, medtem ko je Proleter v istem kolu dosegel svetovno znamenje 80% na tekmi proti Slobodi. Pred nadaljevanjem si je vredno zapomniti, da je bila le ena osebnost.

Na lestvici strelcev še vedno vodi Karlovcen Kolečović s 101 začetkom. Tesno za petimi so mu Miletić, Radović, Korac in Zupančič.

kriva, da ni slovenski tandem »Ljubljana« — »Olympia« bolj prepričljivo na čelu. Torej — pozor na osebnost, ker utegnejo tudi vnaprej igrati odločilno vlogo!

Današnje in jutrišnje košarkarske »dirke« bodo izredno zanimive. Saj lahko pomenijo preloženico v vrstnem redu, ki je do prekinitve skorajda ne bo mogoče spremeniti. V prvi vrsti ima »Ljubljana« nevarnega delo. Na Kalemegdanu, kjer so edine srečane košarkarske ploče, v državi, bo morala obračunati z prav nič šibkim moštvo Crvena zvezda. Njeni igralci so vsi visoki, zato bo treba paziti, da odlični skok pod koši ljubljancem ne bi mogel priti do polne valjave. Še več kot to pa je pomembno dejstvo, da zna Crvena zvezda temeljito pripraviti svoje napade in ima v napadalnih vrstah več zanesljivih strelcev. Nekoliko olajševalna okoliščina je še negotovost, da bo Müller ponovno na zaplanku in da sta bila dva zvezdaka izključena na zadnji tekmi, tako da je njun nastop negotov.

Na igrišču pod Cerkovnim gradom bo na ponovitve prvenstvene drame prišla družina beograjskega »Partizana«. Nocojšnji nasprotniki »Olympie« so kljub trenutno poraznemu plasmaju odlično moštvo. S svojo načrtno igro, izpraznjenjem prostora pod košem, Radovićevimi prodori in protinapadi, lahko ogrožajo prav vsakogar. Čeprav ni

Medtem ko je bilo lansko leto v zvezni ligi le 11 dvometrašev, je v zadnjem kolu ta številka dosegla že 18!

majo izrazitega dvometraša, je povprečje prve petorice 186 cm dovolj, da si lahko zagotovijo večino odbitih žog pod svojim košem. Vseemu temu je treba priložiti še nevarnost, ki grozi od vsakega teško rešenega metanja. Vsaka igra na vse ali nič je lahko zelo nevarna. Kljub vsemu pa bi ob dobrem sojenju in s podporo svojega občinstva dvanajstojica ASK »Olympie« morala pobrati vse izkupiček. Mali handicap zanj je še neozdravljiva poškodba Dermastie.

Rezultati tekme Montazna — BSK in Proleter — Železnikar presegajo običajni okvir zanimivosti, saj so izdi važni za

času so v moštvo Elektrotraja nastopili: Stojanović, Antić in Veselinović. Ko smo gledali ta trening, smo se že vnaprej zbal ob misli, kako bo naš napad prebil italijanski bunker, če pa mu je to komaj uspelo proti Elektrotraju. Takoj se je opazilo, da so naši napadalci brez moči tudi proti slabemu nasprotniku, če ima le-ta v vratih izredno razpoložena vratarja. Reprezentanca je usmerila vse svoje napore, da bi po sredi igrišča prebila bunker. To pa ni pot za uspešno igro proti bunkerju. To se lahko doseže le s hitro igro prek kril, ker se morajo obrambne sile bunkerja širiti. Zanimivo je, da ni zadovoljilo nobeno krilo. Zal so Rajkov in Lipošinić ter Zebeć le redkokdaj dobili žogo.

Ni problemov le v napadu, marveč tudi v obrambi. Belin je igral v prvem delu, pa je moral v odmoru igro zapustiti, ker ga je ujepla poškodba. V nedeljo ne bo mogel igrati v zvezni kapetan Tirnanić je zato poskušal s Spajićem. Po današnjem treningu bo šele sestavljena naša reprezentanca.

J. Poljak

Srednješolsko prvenstvo v atletiki

Društvo učiteljev in profesorjev telesne vzgoje LRS obvešča vse srednje in strokovne šole, da bo republiko srednješolsko prvenstvo v atletiki, v sredo, dne 15. maja 1957 na stadionu SD »Ljubljana« v Šiški. Pričetek tekmovanja ob 14. uri. Pismene poimenske prijave morajo šole oddati najkasneje pol ure pred pričetkom tekmovanja. Tekmovanje se bo izvedlo pod pokroviteljstvom ZAK »Ljubljana«. — Odbor.

obe naši društvi. La-ti si prav gotovo žele zmago Montaznega in poraz Proleterja. Kolikor lahko presodimo po prednosti domačega igrišča, ki je še v veljavi, bi take izide potrdili. Seveda pa je težko zameriti izrednih 100 košev Proleterja in njegovo izkušnost. Zato se lahko za karlovaški spopad vzdržimo vsake prognoze. Lokomotiva po v. Tuzili samo potrdila svoje zadnje mesto — še posebej, ker je odstopala v nepopolni postavi.

Pred petim kolom pričakujemo, da bosta naša zastopnika osvojila vrh lestvice.

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO »KOMUNA«

Angleški film

»SKOZI PEKEL«

Brez tednika. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.15. V glavni vlogi Virginia McKenna in Peter Finch. Prodaja vstopnic od 9.30—11 ter od 14 dalje.

KINO »VIČ«

Ameriški barvni cinemascope film

RIHARD LEVJESRČNI

Brez tednika. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V glavni vlogi Virginia Mayo. In Georg Sanders. Prodaja vstopnic od 9.30—11 ter od 14 dalje.

KINO »UNION«: amer. barvni film »Klasični« za umore. Brez tednika. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Ob 10 je matineja angleškega filma. V glav. vlogi Grace Kelly in Ray Milland.

KINO »SLOGA«: sovj. barvna komedija »Novoletni ples«. Tednik F. N. 19. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Predprodaja vstopnic v obeh kinematografih od 9.30—11 in od 14 dalje, za matinejo v kino »Union« pa od 9 dalje.

KINO »SOČA«: francoski film »Heroji so utrujeni«. Brez tednika. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic samo od 14 dalje.

16, 18 in 20. Prodaja vstopnic samo od 14 dalje.

LEINI RANO »BEZIGRADE«: italijanski film »Teodorak«. Brez tednika. Predstava ob 20. Prodaja vstopnic uro pred začetkom predstave.

MLADINSKI KINO LM. Kotnikova 8 predvaja francoski film »Odsel brez naslova«. Predstavi vsak dan ob 10 in 15.

KINO »LITOSTROJ«: ameriški barvni film »Daljna obzorja«. Predstava ob 20. V glavni vlogi Charlton Heston, Fred McMurray in Donna Reed. Prodaja vstopnic uro pred začetkom predstave.

KINO »TRIGLAV«

Madžarski barvni film

MOJ DED IN JAZ

Tednik. V glavni vlogi Gyula Gozon in Kalman Keletar. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.

KINO »ŠIŠKA«

Poljski film

Pokolenje

V glavni vlogi Tadeusz Lomnicki in Urszula Modrinska. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje. Danes zadnjikrat.

PODJETJA, USTANOVE, SOLE, ZASEBNIKI!

inozemске knjige

REVIE IN VSE OSTALE PUBLIKACIJE IZ VSEH DRŽAV PO OBRAČUNSKEM (DVOJNEM URADNEM) TEČAJU — KNJIGARNAM S POPUSTOM — V NAKRAJŠEM ČASU PRESKRBUJE

CANKARJEVA ZALOŽBA

Import-Export

LJUBLJANA, KIDRIČEVA 1/1

p. p. 163 — Telefon 22-061

● PUBLIKACIJE ZDRUŽENIH NARODOV IN FAO STALNO NA ZALOGI

MOŽ V SIVEM

Zdravnik je spravil stetoskop in vzel v roko aparat za merjenje krvnega pritiska. »Malce višji je,« je povedal, »vendar ne tako visok, da bi se bilo treba paziti.«

»To je dobro,« je Hopkins olajšano spregovoril. »Vendar je to jasno opozorilo,« je nadaljeval doktor. »Vidim, da prav nič ne zaležejo moje besede, da morate manj delati.«

»Saj sem se prav dobro odpočil,« je odgovoril Hopkins.

»To vam bom stalno ponavljal, ker s tem mirim svojo vest,« je nadaljeval zdravnik. »Merate na daljši dopust, nekaj mesecev bi morali letati na soncu. Kakšnega konjlička si izberite, ob katerem delu se boste še bolj odpočili.«

Hopkins ga je resno gledal, rekel pa ni ničesar. »Spremeniti morate način življenja,« je nadaljeval doktor. »Poskušajte prihajati v urad ob desetih ali ob pol enajstih, odhajati pa ob treh ali ob štirih. Ne vidim razloga, zakaj bi človeku z vašim položajem to ne bilo mogoče. Pustite vse druge dolžnosti, jemljite nekaj let vse z lahke strani. Delati morate manj!«

»Ali mi svetujete pokoj?« ga je suho vprašal Hopkins.

»Ne, pač pa bom zelo zadovoljen, če boste delali toliko, kot normalno delajo ljudje.«

»Prav rad,« je ljubeznivo odgovoril Hopkins. »Čenim vaš nasvet in se bom tudi ravnal po njem. Hvala vam, danes ste prišli zelo zgodaj!«

Potem ko je zdravnik odšel, je MacDonaldova naročila Hopkinsov voz, črni Cadillac, ki je bil star že pet let, ki ga je vozil črn sofer. Že pri tretjem bloku je avto zašel v prometno gnečo, tako da se je komaj premikal. Hopkins se je naslonil na prijetno sivo oblogo in zaprl oči. »Delati morate manj!« mu je bil rekel doktor, njemu pa se je zdelo, da mu ljudje pravijo to že vse življenje.

Začelo se je v gimnaziji. Urejeval je šolski list. Ker ni bil dovolj močan za atletiko, je vodil nogometni in košarkarski odsek. Kadarkoli je bila kakšna šolska zabava ali ples, so ga vedno izvolili za člana organizacijskega odbora. »Manj moraš delati,« mu je svetoval predavatelj. »Počasneje, fant, sicer se boš prehitro utrudil!«

Na univerzi v Princetonu — Hopkins je imel štipendijo — je bilo še slabše. Vodil je debatni krožek, predsedoval nogometnemu klubu in bil član kakih dvanajst odborov. »Manj morate delati,« mu je svetoval profesor. »Preveč ste si naložili.«

Hopkins pa ni manj delal. Poleti se je priložnostno ukvarjal za najrazličnejši rečni, delodajalci so občudovali njegovo prizadevnost. Ko je doštudiral, je bil nekaj časa v vojski. Takrat so ga prijatelji zafkavali, češ da bi rad postal general. Nekaj let kasneje je spoznal newyorško modno lepotic Helen Perry. Pridobil jo je s tisto vztrajnostjo, ki jo je vložil v vsako delo, če se ga je lotil; junija 1921 sta se poročila. Potem ni doživel Hopkins vse življenje nobenega neuspeha več.

»Manj bi moral delati!« mu je govorila Helen, še preden sta se vzela, vendar ona v nasprotju s profesorji in univerzitetnimi predavatelji ni dovolila, da bi šle vse stvari svojo pot. Brž ko je

spoznala, da prebije Hopkins večino tedenskega počitka v svoji pisarni, je začela nasprotovati. Sprva se je dolgočasila, potem je postajala slabe volje, nazadnje pa je bila vsa besna od užaljenosti.

»Takšno življenje ne pelje nikamor,« je po navadi rekla. »Saj te nikoli ne vidim. Manj bi moral delati!«

Hopkins pa ji je tiho odgovarjal: »Poskusil bom.« In je poskusil. Zares je poskušal v drugem letu njunega zakona, ko sta dobila prvega otroka, Roberta. Vsak večer je prihajal domov točno ob šestih, se igral z dojenčkom in kramljaj z ženo, potem pa je spoznal, da postaja ob otroku živčen in da ne more mirno kramljati z ženo. Vstal je od mize ter hodil po stanovanju gor in dol z rokami v žepih in kar naprej pogledoval na uro. Prvič v življenju je začel takrat piti. Ko pa so bili večeri tako dolgi!

Potem je spet dolgo ostajal v pisarni. Takrat je že imel pomemben položaj pri radijski družbi United. Helen ga je prepričevala, začela je groziti z ločitvijo. »Ne maram več takih prizorov,« je govoril svoji ženi, »te scene naju oba ubijajo. Pripravljen sem priznati, da sem sam kriv vsega, kar je v najinem zakonu narobe. Vse sem v delu. Tak sem in tak bom vse življenje. Vsega sem sam kriv, ti si nimaš kaj očitati.«

Helen je prebledela. »Ali se hočeš ločiti?« ga je vprašala.

»Ne, jaz ne,« ji je odgovoril. »Pa ti?«

»Tudi jaz ne.«

Potem nista govorila o ločitvi nikoli več. Helen pa je začela gledati na njegovo vnujo za delo kot na neke vrste bolezen. »Nekaj je treba storiti,« je rekla in mu priporočila, naj gre k psihiatru.

Dve leti so Hopkinsa preiskovali psihiatri. Po petkrat tedensko je legel na divan v zdravnikovi ordinaciji na 69. cesti in se skušal spomniti do-

godkov iz mladosti. Njegov oče je bil prijazen, toda kaj malo marljiv. Večino popoldnevov po delu v papirnici je prebil na južni strani pred svojo hišo v vasi blizu New Yorka. Mati se je bila vrgla po očetu in je prav tako storila za družino le malo, ker je delala skoraj vsako popoldne v nekem ženskem klubu. Ščasoma se je povsem ločila od družine. Stanovala je sama zase v stranskem krilu družinske hiše in se vedla kot odlična dama, ki mora po sili razmer začasnó stanovati pri revnih sorodnikih.

Psihiater je rekel, da ima Hopkins verjetno močan predsodek krivde in da se skuša kaznovati za greh z nenehnim delom, pa čeprav bi bilo zdravje v nevarnosti. Čeprav Hopkins ni imel nikoli občutka krivde, je skušal to verjeti, ker je psihiater zatrjeval, da mora verjeti, če hoče ozdraveti. Hopkins pa je želel ozdraveti, samo da bi bila žena srečna. Nerodno je bilo le to, da se po odhodu od psihiatra ni mogel upirati želji, da bi se vrnil v pisarno in skušal nadomestiti zamujeno delo. Po dveh letih je postal najmlajši podpredsednik radijske družbe United in je dopovedal ženi, da preprosto nima več časa za psihiatra.

Vse skupaj je še nekako šlo do leta 1943, ko je Robert, starejši izmed njunih dveh otrok, padel na fronti. Takoj ko ga je žena po telefonu obvestila o nesreči, se je Hopkins odpravil domov in jo skušal potolažiti. Helen pa mu je rekla: »Saj ga nisi poznal nisi! Niti poznal ga nisi!« Tri dni je ostal doma pri ženi, potem pa se je vrnil v pisarno in se zagrizel v delo bolj kot kdajkoli poprej.

»Ne delajte toliko!« so mu kar naprej svetovali zdravniki. »Manj bi morali delati!« Helen pa mu tega ni več ponavljala. Potem ko se je vrnila iz zdravilišča, je spet začela prirejati sprejeme. Čez čas si je kupila jahto in je bila videti srečnejša kot v najbolj srečnih letih.

DNEVNE NOVICE

Podjetje za PIT promet v Ljubljani uvede v ponedeljek, dne 13. maja t. l. poštno avtobusno zvezo Ljubljana-Kamnik-Stahovica in bo prevažalo tudi potnike. Avtobus bo vozil dvakrat na dan po naslednjem voznem redu:

5.45	17.35	Ljubljana	8.08	20.00
5.50		Črna	19.47	
6.05		Trzin	19.39	
17.50		Sv. Jakob ob Savi	7.53	
18.01		Dol pri Ljubljani	7.44	
18.16		Domžale	7.28	19.36
18.35		Radomlje	7.15	19.23
18.35		Dupljava	7.05	19.13
18.36		Kamnik	7.00	19.10
18.50		Stahovica	6.48	18.53

Avtobus bo odhajal v Ljubljani izpred postaje Ljubljana 2 (poleg avtobusne postaje). Jutranji avtobus iz Ljubljane in večerni iz Kamnika bo vozil preko Črnuče, Domžal in Mengša, jutranji iz Kamnika in popoldanski iz Ljubljane preko Sv. Jakoba, Dola pri Ljubljani, Ihana, Domžal in Radomelj. Vozna cena Ljubljana-Kamnik znaša 100 dinarjev.

Avtobusni promet - Celje obvešča potnike, da uvaaja od 12. t. m. dalje na avtobusni progi Celje-Trojane-Ljubljana tudi ob nedeljah in državnih praznikih redno vožnjo v Ljubljano z odhodom iz Celja ob 15.00 in odhodom iz Ljubljane ob 18.00 - Avtobusni promet - Celje.

Danes sveže morske ribe (skuše) v ribarnici na trgu.

V založbi KOMUS (Komisija za učenbenke in skripta pri Medicinski fakulteti v Ljubljani) je izšla knjiga: Infekcijske bolezni - avtorja dr. Milica Bedjanica. Cena knjige je 1500 din. Knjiga se dobi v knjižarnah in pri založbi KOMUS, Ljubljana, Slajmarjeva ulica 3. Medicini dobe knjigo pri KOMUS po znatno znižani ceni.

Turistično društvo Ljubljana sporoča vsem prijavljenim za ogled Sentpetra in Celja, da je iz tehničnih razlogov ogled preložen na mesec junij.

Recept za nego lica Redno uporabljaj nego kožo samo kvalitetno masno kremo - ULTRASAM - sport. - Dobis jo v vseh parfumerijah.

»Rimmel« za povečanje in boljše rast trepalnic dobi v drogerijah v Ljubljani, Mariboru in Kranju.

Devdeset odstotkov madežev na obleki je mastnih, »FLEX« čisti vse madeže masti, olja, znojia itd. »FLEX« moraš imeti doma in na poti.

PREDAVANJA
Tovariš dr. Vladimir Pertot bo nadaljeval s kurzum predavanj iz znanosti trgovine v soboto, 11. t. m. od 8 do 11. Predavanja, ki bodo javna, bodo v predavalnici št. 2 na ekonomskem oddelku Pravno-ekonomske fakultete v Ljubljani, Gregorčičeva 27. Vabljeni - Pravno-ekonomska fakulteta, ekonomski oddelki.

GLEDALISCA
SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE
DRAMA
Sobota, 11. maja ob 20: Sofokles: »Kralj Oidipus«. Abonma F.
Nedelja, 12. maja ob 20: Brecht: »Kavkaški krog s kredo«. Izven in za podeljele.
Ponedeljek, 13. maja: zaprto.

OPERA
Sobota, 11. maja ob 19.30: Offenbach: Hoffmannove pripovedke. - Abonma red F.
Nedelja, 12. maja ob 19.30: Čajkovski: »Labodje jezero«. Izven in za podeljele. (Vstopnice so se na razpolago.)

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA
Gledališka pasaja
Sobota, 11. maja ob 20: Anny Tichy: »Veseli sta dve močnosti«. Izven.
Nedelja, 12. maja ob 19.30: »Pokaži, kaj znaš«. Oddaja Radia Ljubljana.
Ponedeljek, 13. maja ob 19.30: Cankar-Smerdu: »Martin Kačur«. Gostovanje v Novem Sadu - Sterijino pozorje.
Torek, 14. maja: zaprto.
Sreda, 15. maja ob 20: Sidney Howard: »Pokojni Christopher Bean«. Abonma LMS I.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Ljubljana, Mestni dom
Sobota, 11. maja ob 20: L. Bobič: »Družina Blo«, komedija. Gostovanje v domu »Svobode« v Zg. Siskli.
Ob 20: A. T. Linhart: »Zupanova Mica«, komedija. J. Ogrinc: »Kje je meja«, veseliga. Izven.
Nedelja, 12. maja ob 16: A. T. Linhart: »Zupanova Mica«, komedija. - J. Ogrinc: »Kje je meja«, veseliga. Izven. Zadrjč.
Ob 16: L. Bobič: »Družina Blo«, komedija. Gostovanje v domu »Svobode«. Zgornja Siska.
Ob 20: F. Žižek: »Jezici dohtar Petelin«. Burka. Večerna predstava. Izven.

Prodaja vstopnic v Mestnem domu, rezerviranje telefon 32-860.
Prodaja vstopnic za gostovanje v Zg. Siskli je v domu »Svobode«, Zg. Siska.

Planinsko društvo Slovenska Bistrica sporoča žalostno vest, da se je smrtno ponesrečil

JOŠKO FRANGEŠ
dolgoletni marljivi član alpinističnega odseka in planinskega društva Slovenska Bistrica.
Dobrega in zvestega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu.
Slovenska Bistrica, 9. maja 1957.
Planinsko društvo Slovenska Bistrica

Avtobusni vozni red Dobrna-Celje

Zaradi nastopajoče zdraviliške sezone v Dobrni in da se omogoči iz Dobrne direktna zveza z avtobusom v Zagreb, spreminjamo s 13. majem t. l. vozni red:

+	+	+	+	+
7.30	12.15	17.50	20.00	Odh. Celje
7.51	12.36	18.11	20.21	Pril. Vojnik
8.20	13.05	18.40	20.50	Prih. Dobrna
				Odh. Dobrna

Legenda: z + označeni vozni čas velja samo za letno sezono, ki se objavi predhodno v dnevnem časopisu.
Od 13. maja t. l. vozi avtobus tudi ob 7.30 iz Celja s povratkom ob 9.00 iz Dobrne.

AVTOBUSNI PROMET CELJE

OBRTNIŠKO GLEDALIŠČE
Ljubljana, Komenskega 12
Nedelja, 12. maja ob 15: »Res lušno je tam na deželi«. Gostovanje v galskem domu v Tacnu.
Ob 20: »Res lušno je tam na deželi«. Gostovanje v zadrnem domu v Pirničah.
Prodaja vstopnic eno uro pred predstavo.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE
MARIONETE
Lestviki (Sentjakobski) trg št. 3
Sobota, 11. maja ob 17: Pengov-Simončič: »Zlata ribica«.
Ob 20.30: Fr. Poci: »Carobne gosli«. Za odrasle.
Nedelja, 12. maja ob 11: J. Malik: »Zogica Marogica«.

Prodaja vstopnic za vse predstave vsak dan (razen nedelje) od 10-12 na upravi, Resljeva c. 36, tel. 32-020 in pol ure pred vsako predstavo pri gledališki blagajni.
Uprava Mestnega lutkovnega gledališča vabi osnovne šole na podeljele, naj izlet v Ljubljano združijo s obiskom lutkovnih predstav. Vse informacije daje uprava Mestnega lutkovnega gledališča, Ljubljana, Resljeva cesta 36, tel. 32-020.

MAPINISKE VESTI

Dežurna lekarna:
Sobota, 11. maja: lekarna »Center«, Gosposka ulica 12.
Kino:
»PARTIZAN«: češki film »Divja Barbara«.

»UDARNIK«: ameriški film: »Divji veter«.
Slovensko narodno gledališče
Sobota, 11. maja ob 20: Verdi: »Rigoletto«. Premiera. Izven in za premierski abonma.

Nedelja, 12. maja ob 15: Grimm-Skufca: »Janko in Metka«. Zadrjč. Zliza ne cene.
Ob 20: Goodrich-Hackett: »Dnevnik Ane Frank«. Izven.

17 PTIJA

OKRAJNO GLEDALIŠČE - PTUJ
Nedelja, 12. maja ob 20: Jerzi Lutowski: »Dežurna služba«. Premiera. - Režija arh. Sveta Jovanovič. Red Premierski in izven.
Torek, 14. maja ob 16: Jerzi Lutowski: »Dežurna služba«. Red LMS I.

Cetrtek, 16. maja ob 20: Jerzi Lutowski: »Dežurna služba«. Red A in izven.

IZ MURSKÉ SOBOTE

KINO
»PARK«: ameriški barvni film »Goga«. Predstava ob 20.
CELJSKE VESTI
CELJSKO GLEDALIŠČE
Nedelja, 12. maja ob 15.30: Prežihov Voranc: »Pernjakovi«. Red nedelja in izven.

Torek, 14. maja ob 20: Prežihov Voranc: »Pernjakovi«. Red torek in izven.
Cetrtek, 16. maja ob 19.30: Miloš Mikelin: »Petra Seme pozna poroka«. Gostovanje v Novem Sadu. Sterijino pozorje.

Sobota, 18. maja ob 20: Prežihov Voranc: »Pernjakovi«. Izven.
Nedelja, 19. maja ob 14: Diego Fabbr: »Zapeljivec«. Gostovanje v Topolšici.

IZ 2ALCA

KINO
Italijanski film »Kruh, ljubezen in ljubosunje«. V glavni vlogi Vittorio de Sica in Gina Lollobrigida.
IZ ROGAŠKE SLATINE
KINO
Italijanski film »Pesem mladostie«.

ZAHVALA

Vsem, ki so sočustvovali z nami, položili vence in cvetje na grob naše ljubljene

MARIJE HVATOV-OSVALD

predmetne učiteljice
se najiskrenejše zahvaljujemo.
Posebno zahvalo smo dolžni SZDL, partijski organizaciji, zboru učiteljev in profesorjev, pevskemu zboru gasilcev, dijaškemu pevskemu zboru, vsem podjetjem in vsem ostalim, ki so po kojnico spremljali na njeni zadnji poti.

Irlja, Sevnica, 6. maja 1957.
Zalujoči družini Hrvatov-Osvald

Nenadoma nas je zapustila naša ljuba hčerka in sestra

ŠABIĆ MARIMA

V njen poslednji domek jo bomo spremlili v soboto, 11. t. m. ob 17. uri iz Janezove mrliške vežice na Žalán.
Ljubljana, 10. maja 1957.
Zalujoči: oče, mati in brata Amed in Kerim.

ZAHVALA

Vsem, ki ste nam ob težki izgubi našega dragega moža in očeta

Franca Vidmarja

na kakršenkoli način pomagali, sočustvovali in obsuli njegov prerani grob s cvetjem ter ga sprenili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti, prisrčna hvala. Zahvaljujemo se tudi vsem darovalcem vencev, pevskemu zboru Svobode iz Kopa, šolski mladini in zdravnikom ter bolniškemu osebju, ki so mu lajšali trpljenje.
Koper, 11. maja 1957.
Zalujoči Vidmarjevi

Čestitki

Našemu dragemu očku in možu Egonu Goslarju čestitamo za njegovo 50-letnico in mu ključemo: Še na mnoga leta. - Zena z otroki.

Tovarišu Egonu Goslarju, oddelkovodji strojne stavbenice tiskarne »Ljudska pravica«, čestitajo za njegovo 50-letnico delovni tovariši.

Denarna loterija Rdečega križa Slovenije je iz tehničnih razlogov preložena na 19. maj letos. Zrebanje bo javno v Ljubljani. Ostalo je še nekaj srečk po 100 din. Dobite jih pri vseh organizacijah RK in pri njenih poverjenikih. V Ljubljani jih lahko kupite tudi v trafikah. Čisti dobiček loterije je namenjen gradnji mladinskega okrevališča na morju. Podprimo zato vsi to človekoljubno akcijo. Sindikati, kupite srečke kolektivno!

VESTI IZ KRANJA

KINO
»STORŽIČ«: italijanski barvni film »Giuseppe Verdi«. Predstavi ob 17.30 in 20. V glavni vlogi Piero Cressoy in Anna Maria Ferrero.

LETNÍ KINO »PARTIZAN«: ameriški film »Žene orkestra«. Predstava ob 20. V glavni vlogi Georg Montgomery.

»SVOBODA«: ameriški barvni film »Črni labod«. Predstavi ob 18 in 20. V glavni vlogi Tyrone Power in Maureen O'Hara.

NAKLO: francoski barvni film »Grot Monte Christo II. del. V glavni vlogi Jean Marais in Lia Amanda.

2 BLEDA

KINO
Francosko-italijanski barvni film »Lucrécia Borgia«. Predstavi ob 18 in 20.30. V glavni vlogi Martina Carol, Pedro Armendariz in Massimo Serato.

INDUSTRIJA PLATNENIH

IZDELKOV JARŠE, pošta DOMŽALE
poziva
vse delavce in uslužbence

ki so bili v letu 1956 v delovnem razmerju s tem podjetjem in imajo pravico do deleža pri končni razdelitvi plač iz dobička, da se osebno ali pismeno javijo podjetju zaradi uveljavljanja te pravice.

Po treh mesecih od dneva objave tega poziva izgube delavci in uslužbenci, ki se ne bi javili podjetju, pravico do deleža pri končni delitvi.

1532

ZAHVALA

Vsem, ki ste ob smrti našega ljubega papana

KARLA ZUPANIČA

sočustvovali z nami, poklonili cvetje in ga sprenili na njegovi zadnji poti, naša iskrena zahvala. Zahvaljujemo se predstojniku Interne klinike prof. dr. Tavčarju, doc. dr. Mahkoti, posebej pa še dr. Pečenkovi in dr. Stuparjevi, glavni sestri Borčevi ter strežnemu osebju Interne klinike za vso skrb in nego, ki so jo nudili pokojnemu ob njegovi težki bolezni.

Ljubljana, dne 11. maja 1957.

Zalujoči družini Bajt in Wedam

ZAHVALA

Vsem, ki ste nam ob težki izgubi našega dragega moža in očeta

Franca Vidmarja

na kakršenkoli način pomagali, sočustvovali in obsuli njegov prerani grob s cvetjem ter ga sprenili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti, prisrčna hvala. Zahvaljujemo se tudi vsem darovalcem vencev, pevskemu zboru Svobode iz Kopa, šolski mladini in zdravnikom ter bolniškemu osebju, ki so mu lajšali trpljenje.
Koper, 11. maja 1957.
Zalujoči Vidmarjevi

PLANINCI, TURISTI
IZLETNIKI, POZOR
VABI VAS LOVRENC NA POHORJU
HOTEL - »JELEN«

ki razpolaga s 23 moderno opremljenimi sobami. ● Tekoča topla in mrzla voda v sobah in kopalnicah. ● Pristna domača kuhinja in vse vrste pijače po izbiri. ● Cene penziona v sezoni 650 din, izven sezone 550 din. ● S postaje Ruta avtobusna zveza do hotela. ● Obiščite nas! ● Pohorsko gozdno okolje in svež planinski zrak vas bosta zadovoljila in navdušila za ponoven obisk!

Kmetijska zadruga z o. j. HOTEL »JELEN«
Lovrenc na Pohorju

DROBNI OGLASI

DVA GRADBENA TEHNIKA in dva gradbeni inženirja s pooblasti za delo v gradbeni operativni na Primorskem - rabimo. Komfortna stanovanja zagotovljena. Plačilni pogoji ugodni. Ponudbe na glasni oddetek pod »Primorska«.

TRI VAJENCE za radiomehanično stroko sprejmemo. Pogoj: 4 razrede gimnazije, amaterski izpit A, po možnosti tudi B. Dobre ocene iz matematike, fizike in kemije. Pismene ponudbe na Radio servis - Ljubljana, Cankarjeva 3/I. 1540b

MIZARJA-TEHNIKA za dela v tehnični pisarni - sprejmemo. »Zvezda«, Maribor, Tržaška cesta 6. M 213

ATOMEHANIKE IN KLUCAVNICARJE sprejmemo v stalno zaposlitev takoj ali po dogovoru. Prevos iz Ljubljane na delo in obratno zagotovljen s lastnim avtobusom. Agroservis, Ljubljana, Draga 41, telefon 32-104. 1538a

STROJEPISKO sprejmemo takoj ali po dogovoru. Agroservis, Ljubljana, Draga 41. 1538b

MOJSTRA ALI TEHNIKA avtomobilske stroke, z večletno prakso v vodenju avtomobilskih del; soferja za avtobus, ki prevaža ljudi na delo in z dela; elektro-avto mojstra za vodstvo dela avto-elektrike, in strojeplakski stroje sprejmemo ali po dogovoru. Pismene ponudbe je treba poslati na glasni odd. pod »Stalna zaposlitev v Ljubljani«. 1538d

KNJIGOVODKINJA, vešča tudi blagajniških poslov, išče zaposlitev v Trbovljah, najraje v gostinski stroki. Samsko stanovanje zaželeno. Ponudbe v podružnico LP Trbovlje pod »St. 3«. T 60

CEVLJARSKI STROJ »mala cilindrica«, dobro ohranjen, prodam po ugodni ceni. Poizve se lahko vsak dan od 10. ure dalje v Gerbičevi ulici 8. Ljubljana. Jagodič Pavla. 145-p

SPREJMEMO BLAGAJNIKA z ekonomsko izobrazbo in prakso ter DAKTILOGRAFO z znanjem stenografije. Ponudbe poslati pod geslom »800«. 1543

TRGOVSKI POTNIK z daljšo prakso in novim avtomobilom, s stalnim bivališčem v Beogradu, bi delal z neko večje podjetje ali tovarno. - Branislav Petrovič, Beograd, Račkog 4. 16.330

RAZPIŠ. Oddelki za gospodarstvo in komunalne zadeve OLO Trbovlje razpisuje natečaj za oddajo štirih gostišč v kolektivno upravljanje: Gostišče Pust (Spanc), Trg Franca Fakina; Gostišče Kurnik, Savinjska cesta; Gostišče Dimnik (SD Svoboda), Rudarska cesta. - Interesenti naj se javijo v roku 15 dni po objavi na oddelku za gospodarstvo in komunalne zadeve, kjer dobe tudi vsa nadaljnja pojasnila. T 63

SAJSTRA ALI TEHNIKA avtomobilske stroke, z večletno prakso v vodenju avtomobilskih del; soferja za avtobus, ki prevaža ljudi na delo in z dela; elektro-avto mojstra za vodstvo dela avto-elektrike, in strojeplakski stroje sprejmemo ali po dogovoru. Pismene ponudbe je treba poslati na glasni odd. pod »Stalna zaposlitev v Ljubljani«. 1538d

KNJIGOVODKINJA, vešča tudi blagajniških poslov, išče zaposlitev v Trbovljah, najraje v gostinski stroki. Samsko stanovanje zaželeno. Ponudbe v podružnico LP Trbovlje pod »St. 3«. T 60

CEVLJARSKI STROJ »mala cilindrica«, dobro ohranjen, prodam po ugodni ceni. Poizve se lahko vsak dan od 10. ure dalje v Gerbičevi ulici 8. Ljubljana. Jagodič Pavla. 145-p

SPREJMEMO BLAGAJNIKA z ekonomsko izobrazbo in prakso ter DAKTILOGRAFO z znanjem stenografije. Ponudbe poslati pod geslom »800«. 1543

TRGOVSKI POTNIK z daljšo prakso in novim avtomobilom, s stalnim bivališčem v Beogradu, bi delal z neko večje podjetje ali tovarno. - Branislav Petrovič, Beograd, Račkog 4. 16.330

RAZPIŠ. Oddelki za gospodarstvo in komunalne zadeve OLO Trbovlje razpisuje natečaj za oddajo štirih gostišč v kolektivno upravljanje: Gostišče Pust (Spanc), Trg Franca Fakina; Gostišče Kurnik, Savinjska cesta; Gostišče Dimnik (SD Svoboda), Rudarska cesta. - Interesenti naj se javijo v roku 15 dni po objavi na oddelku za gospodarstvo in komunalne zadeve, kjer dobe tudi vsa nadaljnja pojasnila. T 63

SAJSTRA ALI TEHNIKA avtomobilske stroke, z večletno prakso v vodenju avtomobilskih del; soferja za avtobus, ki prevaža ljudi na delo in z dela; elektro-avto mojstra za vodstvo dela avto-elektrike, in strojeplakski stroje sprejmemo ali po dogovoru. Pismene ponudbe je treba poslati na glasni odd. pod »Stalna zaposlitev v Ljubljani«. 1538d

KNJIGOVODKINJA, vešča tudi blagajniških poslov, išče zaposlitev v Trbovljah, najraje v gostinski stroki. Samsko stanovanje zaželeno. Ponudbe v podružnico LP Trbovlje pod »St. 3«. T 60

CEVLJARSKI STROJ »mala cilindrica«, dobro ohranjen, prodam po ugodni ceni. Poizve se lahko vsak dan od 10. ure dalje v Gerbičevi ulici 8. Ljubljana. Jagodič Pavla. 145-p

SPREJMEMO BLAGAJNIKA z ekonomsko izobrazbo in prakso ter DAKTILOGRAFO z znanjem stenografije. Ponudbe poslati pod geslom »800«. 1543

TRGOVSKI POTNIK z daljšo prakso in novim avtomobilom, s stalnim bivališčem v Beogradu, bi delal z neko večje podjetje ali tovarno. - Branislav Petrovič, Beograd, Račkog 4. 16.330

Prizor iz filma
»On, ki mora
umreti«
z Grégoirem
Aslanom in Melino
Mercouri
v glavnih vlogah.
V režiji Julesa
Dassina ga je iz-
delalo podjetje
»Indusfilm«.

NA AZURNI OBALI

»Dolina miru« je uspela — Ameriška »Fantovščina« —
Sovjeti bodo pokazali dva filma

je lepo vreme

- V soboto so si Jugoslovani v Cannesu želeli dež, pa čeprav bi bil radioaktiven, kakršnega so napovedovali vremenarji.
- Naš film je bil na sporedu opoldne in popoldne, takrat pa je obisk slab, saj je bilo celo pri popoldanski projekciji filma »V osemdesetih dneh okoli sveta« samo kakih sto gledalcev. Mlade filmske proizvodnje bodo morale pač še nekaj let prihajati na festival z dobrimi filmi, preden jih bodo uvrstili v večerni spored.

Cannes, 5. maja.
Opoldansko predstavo je gledalo kakih tri sto ljudi, popoldne pa se je dvorana kar napolnila: slovenska »Dolina miru« je uspe-

»Dolino miru« so dobro sprejeli

Filmski kritik Mario Brun je objavil, takoj po predstavi prvo oceno »Doline miru«. Takole pravi med drugim v listu »Nice-Matin«:

»Včeraj je pokazala Jugoslovija film »Dolina miru«, ki je bil zelo dobro sprejet. Jugoslovanski filmski delavci so bili lepo nagajeni za svoje napore. Film je ugaljal zaradi preprostosti, predvsem pa zaradi kvalitete treh glavnih igralcev, katerih dva sta otroka, eden pa ameriški letalec...

... V zgodbi se prepletata po-
zija in iskrenost, zato film člove-
ka zagrabi brez mnogo besed. Po-
nekod rahlo spominja na Reneje
Clementa »Prepovedane igre«.

la. To je bilo čutili že v začetku, ker so gledalci takoj ujeli stik z zgodbo na platnu. Tu smo vajeni raznih aplavzov, tudi velikih, ta po predstavi »Doline miru« pa je bil posebne vrste: iskren in spontan, prava manifestacija. Velik uspeh je žel tudi John Kitzmüller, ki je prišel na festival uro pred pričetkom predstave in so ga še posebej pozdravili.

Na tiskovni konferenci takoj po predstavi smo iz razgovorov razbrali presenečenje: pred predstavo novinarji niso kdo ve česa pričakovali od filma. Po naslovu so sodili, da bo to propagandni film, kakršnih so že vajeni iz vzhodnih dežel. To so tudi odkrito povedali.

Izšla je že prva ocena, ki je zelo ugodna, zlasti če pomislimo, da je prav kritik lista Nice-Matin lani in prej zmel naše filme v kašo. — Za naš kratki film »Med nebom in močvirjem« še ni določen dan predstave.

Čedalje bolj se razvnamo razprave o kandidatu za Veliko nagrado. Vsekakor je »On, ki mora umreti« dekorativni film s forsirano socialno noto in režijsko izredno realizirani. Kritika pa mu zameri, da ni dosegel romana (iznova križani Kristus).

Včerajšnjega bolgarskega filma, ki je kulturne spomenike in usodo mesta Nesebar ob Črnem morju povezal s propagando za sindikalne hotele, ni mogla rešiti iz dolgočasnosti niti dobra barvna tehnika. — Ameriški film »Fantovščina« prikazuje pomembne trenutke človeka pred zakonom in kasneje, po obdelavi pa spominja na »Marty«. Kritiki mu očit-

tajo slabe dramaturške prijeme, gledalcem pa je bil zaradi iskrenosti zelo všeč.

Nocoj prireajo sprejem Sovjeti, ki bodo pokazali na festivalu dvojce filmov, in sicer »Ena inštitucija« in »Don Kihot« s Čerkasovim v glavnih vlogi. — Po predloženem gradivu sodeč precej

obetata tudi poljski in madžarski film.

Sicer pa vrvi festivalsko življenje, saj je festival hkrati tudi največji filmski velesejem. Izmed znanih igralcev so že tu Raymond Pellegrin, Dorothy Dandridge, Vivian Romance, Henri Fonda, Danny Robin, Curd Jürgens in Raf Vallone.

Danes je televizija Monte Carla posnela razgovor z režiserjem »Doline miru« in Johnom Kitzmüllerjem. Zvečer bodo pokazali v televizijski oddaji dele našega filma. Ljudje iz distribucije pravijo, da ima film dobre perspektive za prodajo.

NEMSKE FILMSKE POBUDE

Za prihodnjo sezono so Nemci ponudili tujemu filmskemu trgu 120 svojih filmov. Kakšni so, bo nemara povedalo tehle nekaj naslovov: »Domotožje«, »Poljub in pozdrav z jezera«, »Gostilničarka z donavske obale«, »Gostilna v Spessartu«, »Zvonovi zvonijo«, »Moj ljubi je lovec«, »Štiri dekleta iz Wachaua«, »Domovina, tvoje pesmi«.

»FAUST« NA PLATNU?

Navsezadnje se bodo Nemci nemara le odločili za film po Goethejevem Faustu. Ni še znano, ali bo igrala Marjetka Maria Schell ali Romy Schneider, prav tako še ni odločeno, ali bo Faust Curd Jürgens ali O. W. Fischer.

FILM O ARMSTRONGU

Neka ameriška filmska družba pripravlja scenarij za film o Louisu Armstrongu, v katerem bo znani trobentač igral samega sebe.

HOFFMANNOVE PRIPOVEDKE

Da ne bo pomote: Irving Hoffmann ni v nobeni zvezi z znanim nemškim romantičnim pisateljem E. T. A. Hoffmannom, čeprav zna malodane tako spretno sukati pero kot njegov soimenjak. Ta Hoffmann je glavni urednik in lastnik časopisa »Hollywood reporter«, ki velja v Združenih državah za biblijo filmske umetnosti. Največ zaslug si za to lasti prav Irving Hoffmann, ki ima v svojem časopisu rubriko z naslovom »Hoffmannove pripovedke«. Te so svojevrsna zmes filmskih kritik, meditacij o sedmi umetnosti in osebno pobarvanih sestavkov o problemih ameriške kinematografije.

Vrsta najbolj vidnih ameriških filmskih delavcev, režiserjev, scenaristov, igralcev in glasbenikov dolguje svoj uspeh ugodni oceni, ki je je bil ta ali oni deležen v »Hoffmannovih pripovedkah«. Se več pa je tistih, ki jim je Hoffmann zaprl pot do uspeha, zakaj njegovo mnenje velja v Hollywoodu za nedotakljivo.

Kraljica filmskih klepetulj Loula Parsons tudi velja za ve-

lično na področju filmske reklame, vendar je njena metoda bistveno drugačna od Hoffmannove. Njeno orožje je obrekovanje. Če napiše na primer, da je ta in ta igralec slab, mož in družinski oče, je skoraj gotovo, da bo začela njegova popularnost v kratkem usihati. Rubriko Parsonsove »Iz privatnega življenja zvezd« tiskajo skoraj vsi ameriški listi, medtem ko ima »Hollywood reporter« bedno naklado nekaj tisoč izvodov.

Zaupanje ameriških filmskih producentov v Hoffmannove sodbje je tako trdno, da velja za mož posredno tudi za »najboljšega lovca na talente«. Tako je odkril Shirley Temple, Judy Garland, Edwarda Robinsona, Orsona Wellesa, Walterja Pidgeona, Barbaro Stanwick, Jame-

Tri mesece po smrti svojega moža Humphreya Bogarta se je Laureen Bacall v družbi igralca Davida Nivena prvič pokazala v javnem lokalu. Menda se bo Laureen Bacall kmalu vrnila na oder.

sa Cagneya, Doris Day in še vrsto slavnih filmskih imen. Zadoščala je le kratka pohvala v eni vrstici Hoffmannovih pripovedk, pa je začetnica na filmskem platnu dobila kar čez noč glavno vlogo.

Pravijo, da se Irving Hoffmann doslej še ni zmotil v svojih napovedih, kar mu je prineslo vzdevek »oči in ušesa Hollywooda«.

Angleško podjetje Arthur Rank snema film »Nevarno izgnanstvo«, ki pripoveduje o bojih za prestol po francoski revoluciji. Posnetka kaže dva obalni čeri, s katere sta nasprotnika zgrmela čez skalovje v vodo globoko pod previsom.

»DESET ZAPOVEDI«

Ameriški film »Deset zapovedi«, ki je onstran oceana dobil pridevnike le v tretji stopnji (največji, najdražji, naj...), je stal trinajst milijonov dolarjev, doslej pa so ga pokazali le v nekaterih izbranih kinematografih ZDA in Kanade. Prinesel je deset milijonov, producenti pa računajo z desetkratno vsoto.

»Zena, zdaj pa odpi radio kar se le da!«

Domislica se je obnesla

Yul Brynner je s plešo ovrgel hollywoodske predstave o »idealnem možu«

Po nedavnem velikem uspehu, ki si ga je zagotovil kot oblikovalec značajev v odrskem delu po

Filmski DROBIŽ

Italijanska filmska lepota Sofia Loren je odpotovala v Hollywood, kjer bo igrala glavno žensko vlogo v filmu »Zolja v brestovem gozdu«. To je filmska adaptacija istoimenske drame znanega Irwina Shawja, ki jo bo režiral Daniel Mann.

Za teden mladinskega filma v Stockholmu je zvezna komisija izbrala pet jugoslovanskih filmov: »Klik«, »Sinji galebi«, »Milijoni na otoku«, »Čevljički na asfaltu« in »Dolina miru«.

Stari ameriški komik Ed Wynn se je po 25 letih zopet pojavil na filmskem platnu, tokrat v resni vlogi. Wynn je v Ameriki zelo znan kot radijski in televizijski napovedovalec in igralec. Leta 1933 je debutiral kot filmski igralec, pa ga je kritika raztrgala. Potlej se je izogibal filmskim stetižjem, dokler ga ni igralac in režiser Jose Ferrer prosil, naj prevzame naslovno vlogo v njegovem filmu »Veliki človek«, ki pripoveduje zgodbo o neznanjanskem direktorju neke radijske postaje.

V filmu »Tammy« nastopa Debbie Reynolds spet v vlogi nedoraste deklice, ki se ne more ločiti od kose, to je seveda vzrok številnih komičnih zapletov. Njen soigralec je mladi Leslie Nielsen.

Ameriški filmski igralec Tony Curtis ima za seboj že 25 filmov. Njegova 26. vloga je kaj malo mi-kavna. Upodobil bo pomivalca posode v filmu »Mr. Cory«. Razen njegove nastopata v tem filmu še Henry Daniel in Allen Wood.

Italijanski režiser Alberto Lattuada je odkril novo zvezdo. Sestnajletna Jacqueline Sassard bo igrala glavno vlogo v njegovem filmu »Guendalina«, kar ji bo zaradi režiserjevega imena zagotovilo za svetovno slavo.

Alec Guinness bo igral v filmu »Barnacle Bills« kar sedem vlog, pomorskega kapitana in njegovih šest prednikov.

Spencer Tracy je preklisal svojo izjavo, da bo zadnjič nastopil v filmu »Starec in morje«. Menda ga je prepovedila Katherine Hepburn, s katero je posnel že šest filmov. Njun sedmi film bo imel naslov »Mize so pripravljene«, to bo hkrati zadnji Tracyjev film.

Jacques Tati je pred kratkim dokončal svoj tretji film z naslovom »Moj stric«. Tudi v tem filmu je Tati glavni igralec; režiser, scenarist in producent.

zabavnem romanu »Kralj in jaz« s svojim presenetljivim nastopom na Broadwayu, je postal Yul Brynner pojem najprej v Ameriki, kmalu nato pa malone v vseh zahodnih deželah. Seveda se za to popularnost nima zahvaliti nastopu na deskah, ki pomenijo svet, marveč predvsem filmu, ki je v njem nastopil »Valentino s plešo«, čeprav je Brynner s svojo pojavo tako rekoč nasprotoval vsemu, kar je dotlej veljalo v Hollywoodu.

Na balin ostrizeni Mongol, ki nikakor ni ustrezal ameriškemu pojmovanju idealnega moža, je bil ne le po zunanosti, marveč tudi

»Kaj pravzaprav hočejo od mene?« je odgovoril, ko so ga po na Broadwayu, je postal Yul Brynner pojem najprej v Ameriki, kmalu nato pa malone v vseh zahodnih deželah. Seveda se za to popularnost nima zahvaliti nastopu na deskah, ki pomenijo svet, marveč predvsem filmu, ki je v njem nastopil »Valentino s plešo«, čeprav je Brynner s svojo pojavo tako rekoč nasprotoval vsemu, kar je dotlej veljalo v Hollywoodu.

Na balin ostrizeni Mongol, ki nikakor ni ustrezal ameriškemu pojmovanju idealnega moža, je bil ne le po zunanosti, marveč tudi

Yul Brynner je pravo nasprotje vseh dosedanjih hollywoodskih pojmov in norm. Zlasti preseneča njegova ravnodušnost do propagande, prav v tem »neameriškem« pa je skrivnost njegovega uspeha. Tudi v zasebnem življenju je Yul Brynner nekaj posebnega, saj je že dvajset let poročen z igralko Virginio Cilmore (na sliki), ki po poroki ni več nastopila na odru. Tudi sina Brynnerja nikoli ne pokaže filmskim fotografom.

kot človek in umetnik povsem različen od vseh dosedanjih sanjskih junakov s Clarkom Gablem in Gregoryjem Peckom vred. Se huje pa je bilo to, da je plešec nepopustljivo vztrajal pri svojem stališču, da ne bo dal hollywoodski konvencionalnosti prav nobene koncesije. Seveda Brynnerja ni »napravil« Hollywood, marveč je igralec sam poskrbel za svoj sloves, zato je tudi lahkotno izjavil ob prevzemu letošnjega Oscarya: »Nič posebnega! Pri filmih sodelujem zato, da bi zaslužil denar, zgodbo in pozabim tisto, da je ki ga potrebujem za svoje gledališke načrte in za samostojno delo.«

večer drugačen, toda v filmu poličen od vseh dosedanjih sanjskih junakov s Clarkom Gablem in Gregoryjem Peckom vred. Se huje pa je bilo to, da je plešec nepopustljivo vztrajal pri svojem stališču, da ne bo dal hollywoodski konvencionalnosti prav nobene koncesije. Seveda Brynnerja ni »napravil« Hollywood, marveč je igralec sam poskrbel za svoj sloves, zato je tudi lahkotno izjavil ob prevzemu letošnjega Oscarya: »Nič posebnega! Pri filmih sodelujem zato, da bi zaslužil denar, zgodbo in pozabim tisto, da je ki ga potrebujem za svoje gledališke načrte in za samostojno delo.«